



Årsrapport 2020

Norsk pasientskadeerstatning

Innhold

I. Leders beretning	3
II. Introduksjon til virksomheten.....	6
Oppgaver	6
Visjon og verdier	6
Organisasjon	7
Strategiske mål 2019-2023	7
III. Årets aktiviteter og resultater.....	9
Nøkkeltall.....	12
Produktivitet.....	13
Organisasjonen og menneskene	14
IV. Styling og kontroll i virksomheten	15
V. Vurdering av framtidutsikter.....	17
VI-A. Årsregnskap Norsk pasientskadeerstatning	18
VI-B. Årsregnskap fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste.....	32
VI-C. Årsregnskap fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste.....	39
Året som har gått	48
Klar, ferdig, Smart!.....	48
Strategi i praksis.....	50
NPE flytter til Majorstua	52
Koronavaksinen - samarbeid med Danmark og Sverige.....	54
Har krav på erstatning etter koronadødsfall på sykehjem.....	55
Jobben min	57
Møt en sakkyndig lege.....	60
Nedstengt, men åpen	62

I. Leders beretning

I 2020 utbetalte vi 1,1 mrd. kroner i erstatning til pasienter og pårørende. Dette er det største beløpet NPE har utbetalt i løpet av ett år, og er en økning på nesten åtte prosent fra 2019.

Saksbehandlingstidene fortsatte å gå betydelig ned i 2020, og i et år preget av pandemien opprettholdt vi et godt aktivitetsnivå i antallet behandlede saker.

Det er viktig for oss å gjøre ventetiden på svar på erstatningssøknaden så kort som mulig. Derfor er vår strategiske hovedmålsetting fram mot 2024 å redusere saksbehandlingstiden ved å forenkle måten vi jobber på. Tiden fram til erstatning ble utbetalt gikk for eksempel ned med 71 dager eller 11 prosent i fjor. Vi hadde en god måloppnåelse på kravene til utvikling av saksbehandlingstider som departementet satt til oss i tildelingsbrevet.



Rolf Gunnar Jørstad

Redusert saksbehandlingstid

Reduserte saksbehandlingstider er resultatet av et omfattende arbeid gjennom mange år. Det er tilfredsstillende å se at det arbeidet vi gjør på området gir resultater. I 2020 hadde vi særskilt søkelys på å forenkle prosessene våre, blant annet gjennom å bruke det handlingsrommet forvaltningsloven gir og ved å teste ut ny arbeidsmetodikk i større deler av saksbehandlingsmiljøet.

Vi har også vært opptatt av systematisk kompetanseheving og å styrke beslutningsdyktigheten i saksbehandlingsmiljøet vårt.

2020 ble på mange måter et krevende og annerledes år. På grunn av smitteverntiltak har medarbeiderne våre jobbet hjemmefra det meste av året. Gode digitale løsninger og endringsvillige og engasjerte medarbeidere har bidratt til at vi greide å holde et godt aktivitetsnivå, slik at erstatningssøkerne ikke ble rammet av noen nevneverdig brems i behandlingen av sakene.

Et stort digitalt løft

I 2020 startet vi også et arbeid med å oppgradere og videreutvikle de digitale løsningene våre. Målet er at vi skal ha mest mulig oppdaterte arbeidsverktøy og samtidig få et godt grunnlag for å automatisere prosessene våre slik at vi reduserer saksbehandlingstiden. Dette er et stort digitalt løft vi gjør i samarbeid med Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage).

NPE ønsker å sette erstatningssøkerne først når vi utvikler og forbedrer våre løsninger. Min Side har i løpet av kort tid blitt den viktigste kommunikasjonskanalen mellom de som søker erstatning og oss som behandler søknadene. Mot slutten av 2020 åpnet vi denne tjenesten for advokater og andre fullmektiger, noe som gjør at også erstatningssøkere som bruker fullmektig kan benytte tjenesten.

Ny og viktig forskrift

I 2020 kom vi i mål med et omfattende og krevende arbeid med å lage en ny forskrift om menerstatning ved pasientskader. Arbeidet er gjennomført på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Vi mener det er viktig å få på plass en egen forskrift tilrettelagt spesielt for beregning av menerstatning i pasientskadesaker. Forskriften skal etter planen tre i kraft i løpet av første kvartal i 2021.

Andre oppgaver

I november 2020 overførte vi medarbeidere fra vårt dokumentasjonsmiljø til Norsk Helsenett som en del av konsernmodellen som er innført for virksomhetene som er underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Overføringen av oppgavene har skjedd gjennom en tett og god dialog med Norsk Helsenett, og vi er trygge på at oppgavene vil bli løst på en god måte for NPE også framover.

Dyktige og ambisiøse medarbeidere som kan og vil er NPEs viktigste ressurser. NPE legger vekt på å rekruttere og ta vare på flinke medarbeidere med rett kompetanse. Det legges betydelige ressurser i kompetansebygging for å gjøre ansatte i stand til å ta i bruk ny teknologi og nye arbeidsmetoder.

Informasjonssikkerhet og personvern har alltid stått høyt på dagsorden i NPE. I 2020 videreutviklet vi rutinene våre i et styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern. Vi har jobbet spesielt med risiko- og sårbarhetsanalyser, vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA) og sikkerhetstesting. Dette arbeidet har høy prioritet hos oss.

Økonomistyringen vår ble naturligvis preget av pandemien. Vi måtte utsette og avlyse en rekke planlagte aktiviteter. Det dro ned budsjettbehovet vårt gjennom året og resulterte i et mindre-forbruk for året sett under ett. Jeg er tilfreds med budsjettstyringen og dette resultatet i en tid hvor vi måtte planlegge under stor usikkerhet.

Informasjon om korona

På grunn av koronasituasjonen har vi lagt til grunn at mange vil ha spørsmål om hvilke rettigheter de har knyttet til smitte av korona i helsetjenesten og eventuelle vaksineskader. Vi har derfor lagt vekt på å klargjøre relevant informasjon om disse spørsmålene overfor samfunnet. Dette inkluderer informasjon på nettsidene våre og blant annet et brev til kommunesektorens organisasjon KS om rettighetene ved smitte på kommunale helse- og omsorgsinstitusjoner.

Vi har etablert kontakt med den danske Patienterstatningen og den svenske Läke-medelförsäkringen om erstatningsrettslige spørsmål knyttet til koronavaksiner. I tillegg har vi etablert dialog med Folkehelseinstituttet om informasjon om erstatning etter koronasmitte og vaksineskader.

Vi mener vi dermed er godt forberedt på å håndtere de erstatningsrettslige spørsmålene som pandemien kan reise. Allerede mot slutten av 2020 mottok vi de første kravene om erstatning for smitte påført i helseinstitusjoner.

Samlet sett mener jeg NPE har løst samfunnsoppdraget på en god måte i 2020. Jeg er fornøyd med hva vi har fått til i et vanskelig år. Arbeidet med å forenkle måten vi jobber på, effektivisere prosessene våre og jobbe videre med gode digitale løsninger vil stå sentralt også i 2021.



*Rolf Gunnar Jørstad,
direktør*

II. Introduksjon til virksomheten

NPE er en statlig etat underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Vi behandler erstatningskrav fra pasienter som mener de har fått en skade etter behandlingssvikt i helsetjenesten.

Oppgaver

NPE har tre forskriftsfestede oppgaver.

Vi skal:

1. avgjøre om erstatningssøkere har krav på erstatning og fastsette størrelsen på erstatningen
2. bidra med statistiske data til kvalitetsforbedring og skadeforebyggende arbeid i helsetjenesten
3. informere om pasientskadeordningen til pasienter, helsetjenesten og publikum

Visjon og verdier

NPE legger stor vekt på kvalitet og faglig ekspertise. Vi ønsker å tydeliggjøre at vi i alle ledd av saksbehandlingen setter pasienten i fokus.

I vårt arbeid vektlegger vi disse verdiene:

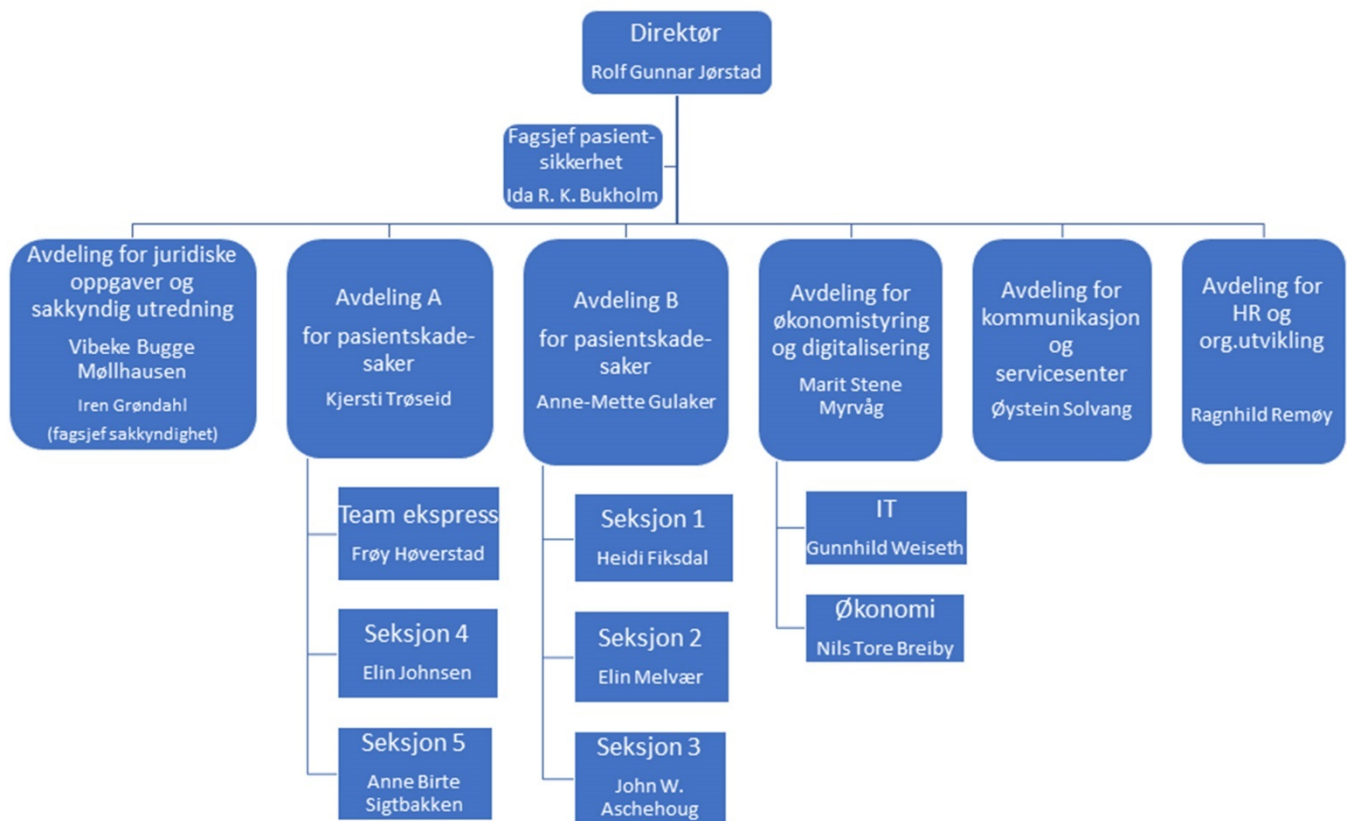
Omtenksum - Vi skal møte erstatningssøkeren med åpenhet, forståelse og respekt. Kontakten vår skal være personlig og vi skal gi individuell hjelp og oppfølging. Vi skal vise tiltro til erstatningssøkeren, slik at han eller hun opplever trygghet og tillit.

Opplysende - Vi skal drive aktivt opplysningsarbeid om pasientskadeordningen. Virksomhetene vår skal være synlig, lett tilgjengelig og godt kjent. Vi skal ha god og konstruktiv kommunikasjon med erstatningssøkere, helsetjenesten og andre aktører.

Kvalitetsbevisst - Alle nivåer i organisasjonen skal være preget av åpenhet, kompetanse og effektivitet. Dette skal gi erstatningssøkerne et riktig og raskt resultat.



Organisasjon



Strategiske mål 2019-2023

Strategisk hovedmål:

Vi skal redusere saksbehandlingstiden ved å forenkle måten vi jobber på.

Vi bruker tiden effektivt

Dette gjør vi gjennom å:

- prioritere arbeidsoppgaver og utviklingstiltak som gir verdi
- effektivisere hvert ledd i saksbehandlingen av pasientskader
- effektivisere arbeidet i alle enheter
- gi brukerne ansvar for å bidra mer i søknadsprosessen
- skape en åpen samarbeidskultur

Vi bruker kompetansen vår innovativt og løsningsorientert

Dette gjør vi gjennom å:

- utvikle kompetansen og dele kunnskap på en systematisk måte
- skape en kultur for å gi og ta imot tilbakemeldinger

-
- ta lederrollen, være modige i endringsarbeid og ledelse
 - aktivt få fram innovative tiltak
 - bygge kompetansen vi trenger i framtiden

Vi har effektive og målrettede beslutningsprosesser

Dette får vi gjennom å:

- styrke beslutningsdyktigheten hos saksbehandlerne
- delegere oppgaver og beslutninger
- kommunisere beslutninger klart og tydelig
- Vi bruker gode digitale verktøy

Vi bruker gode digitale verktøy

Dette gjør vi gjennom å:

- forenkle dagens løsninger
- bygge digital kompetanse
- ta i bruk nye digitale verktøy



III. Årets aktiviteter og resultater

Fra tildelingsbrevet for 2020 fra Helse- og omsorgsdepartementet:

Hovedmål

- Rask og god saksavvikling skal ha høyeste prioritet i Norsk pasientskadeerstatnings arbeid.
- Balansen mellom grundighet og tidsbruk skal vurderes kontinuerlig.

Styringsparametere

- 70 % av sakene der erstatningssøkeren er tilkjent erstatning (medholdssakene) skal være ferdigbehandlet innen det har gått 24 måneder. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene skal ikke overstige 22 måneder.

Resultater: Vi oppfylte begge disse målsettingene: 72,5 % av disse sakene ble avsluttet innen 24 måneder og gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 592 dager = 19,7 måneder.

- 85 % av sakene der erstatningssøkeren ikke tilkjennes erstatning (avslagssakene) skal være ferdigbehandlet innen det har gått 12 måneder. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene skal ikke overstige åtte måneder.

Resultater: Vi oppfylte begge disse målsettingene: 85,9 % av disse sakene ble avsluttet innen 12 måneder og gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 225 dager = 7,5 måneder.

- NPE skal i 2020 ikke ha saker som har vært under ansvarsvurdering lengre enn to år. Videre skal under fem prosent av de løpende beregningssakene ha vært under beregning over to år.

Resultater: Ved årets avslutning hadde vi fire saker som hadde vært under ansvarsvurdering lengre enn to år. Vi kom altså ikke helt i mål med denne målsettingen. Sakene var imidlertid nøye vurdert med hensyn til om vi – uten å gå på akkord med tilstrekkelig kvalitet – kunne avslutte dem innen nyttår. Konklusjonen var nei. Utviklingen i måloppnåelse på dette området er positiv: ved årsskiftet 2019/2020 hadde vi dobbelt så mange saker som hadde vært under ansvarsvurdering over to år.

Når det gjelder saker som har vært under beregning over to år, hadde vi ved årsskiftet 47 slike saker. Det utgjør 4,5 % av alle løpende beregninger og er et resultat innenfor målsettingen.

Andre prioriteringer

- NPE skal fortsette arbeidet med utnyttelse av etatens erfaringsmateriale i kvalitetsutvikling og skadeforebyggende arbeid.

Resultater:

Vi har hatt kontakter med regionale helseforetak og forskningsmiljøer om bruk av erfaringsmaterialet NPE sitter på. Det er publisert artikler i fagtidsskrifter basert på gjennomgang av NPE-materiale. Det ble også tatt ny kontakt fra Helsedirektoratets avdeling for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet om samarbeid om bruk av materialet, og denne kontakten vil fortsette utover i 2021.

- NPE skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene i regjeringens inkluderingsdugnad.

Resultater:

Gjennom 2020 fortsatte NPE arbeidet for å innfri målet om at minimum fem prosent av nyansettelser i staten skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Dessverre viser tallene at vi ikke lyktes med å oppnå dette målet.

Vi ansatte i alt 25 nye medarbeidere i faste eller midlertidige stillinger i 2020, fordelt på ti stillingsutlysninger. Det ble ikke ansatt noen personer som vi anser er i målgruppen for inkluderingsdugnaden.

Vi har jobbet med å ivareta inkluderingsperspektivet i rekrutteringsprosessene våre. Vi har i alle utlysningene oppfordret personer i målgruppen for inkluderingsdugnaden til å søke.

Vi har gjennomgått rutinene våre for hvordan vi vurderer søknader og CV-er. Dette arbeidet ble enklere etter at rekrutteringsverktøyet vårt (Webcruiter) la inn en mulighet for søkere til å oppgi «hull i CV» (i tillegg til nedsatt funksjonsevne og innvandrerbakgrunn). Til tross for dette ser vi at det ofte er uklart om søkeren oppfyller kriteriene eller ikke (f.eks. at de oppgir å ha vært utenfor arbeidslivet, mens det viser seg at de har vært i omsorgspermisjon eller gjennomført studier). I statistikkgrunnlaget har vi likevel lagt til grunn opplysningene som søkeren har angitt.

Til tross for Kommunal- og moderniseringsdepartementets avklaring rundt kvalifikasjonsprinsippet for søkere med hull i CV, ser vi at av 19 kandidater som hadde oppgitt hull i CV eller nedsatt funksjonsevne, ble kun to av disse invitert til intervju. Ingen av disse ble ansatt. Med andre ord har vi ikke lyktes med å nå fram til de gode kandidatene som finnes «der ute».

På denne bakgrunn utarbeidet vi høsten 2020 en handlingsplan for ytterligere tiltak på dette området. Vi har blant annet innledet samarbeid med NAV for å øke sjansen for at kandidater i målgruppen søker utlyste stillinger i ordinære rekrutteringsløp. NAVs jobbspesialister hjelper oss med å finne kvalifiserte kandidater og tipse om stillingene våre. Vi utlyste mot slutten av året en stilling innen statens trainee-program for personer med nedsatt funksjonsevne og hull i CV.

- NPE skal følge opp den styrkede aktivitets- og redegjøringsplikten som følger av de nye reglene i likestillings- og diskrimineringsloven som trådte i kraft 1. januar 2020.

Resultater:

Tall per 31.12.2020	Kvinner (prosent)	Menn (prosent)
Fordeling i den totale arbeidsstokken	74	26
Kjønnsfordeling blant lederne	69	31
Fordeling av lønn utbetalt i 2020	72	28

Andel midlertidig ansatte: to av 163 ansatte (dvs. 1,2 %), én mann og én kvinne.

Andel i foreldrepermisjon: fem av 163 ansatte (dvs. 3,1 %), alle kvinner.

Erfaringsmessig er det stor overvekt av kvinner som søker stilling i NPE, ikke minst innenfor hovedkategorien av ansatte (saksbehandlere av pasientskadesaker). Da vi utlyste slike stillinger høsten 2020 var ca. 75 % av søkerne kvinner. Dette til tross for at vi oppfordrer alle kvalifiserte kandidater til å søke, uavhengig av kjønn. Vi legger selvsagt kvalifikasjonsprinsippet ved ansettelse i det offentlige til grunn ved vurderingen av kandidatene.

Vi har p.t. kun sju medarbeidere som er ansatt i deltidsstilling, hvor tre er menn. Alle er etter eget ønske ansatt i deltidsstilling. Ved ledighet i stillingskategorier hvor vi har ansatte på deltid, tilbys disse økning til full stilling før stillingen utlyses.

Vi åpner for at pensjonerte ansatte kan jobbe på pensjonistvilkår der det er hensiktsmessig.

I den løpende dialogen mellom de lokale partene, har det ikke framkommet synspunkter fra de tillitsvalgte om at de opplever at medlemmene har vurdert seg forskjellsbehandlet med bakgrunn i kjønn, alder, funksjonsnedsettelse mv.

Lønnskartlegging skal foregå annet hvert år i henhold til aktivitets- og redegjøringsplikten. NPE har ikke gjort slik kartlegging i 2020, men tar sikte på å gjennomføre denne senere.

- NPE skal i henhold til pkt. 2.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten etablere dokumentert internkontroll tilpasset risiko og vesentlighet.

Resultater: Se punkt IV Styring og kontroll.

Nøkkeltall

NPE totalt	2019	2020
Mottatte erstatningskrav	5696	5695
Medhold	1449	1441
Avslag	3666	3425
Medholdsandel	29 %	30 %
Erstatningsutbetalinger (millioner kroner)	1074	1149

Offentlig helsetjeneste	2019	2020
Mottatte erstatningskrav	4807	4823
Medhold	1127	1168
Avslag	3230	2993
Medholdsandel	26 %	28 %
Erstatningsutbetalinger (millioner kroner)	1005	1065

Privat helsetjeneste	2019	2020
Mottatte erstatningskrav	799	789
Medhold	321	272
Avslag	373	390
Medholdsandel	47 %	41 %
Erstatningsutbetalinger (millioner kroner)	67	66

Legemiddelsaker	2019	2020
Mottatte erstatningskrav	90	83
Medhold	1	1
Avslag	63	42
Medholdsandel	2 %	2 %
Erstatningsutbetalinger (millioner kroner)	2	0

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (antall dager, alle sakstyper)	2019	2020
Fra erstatningskravet er mottatt til ansvarsvedtak er fattet	261	235
Fra erstatningskrav er mottatt til avslag er fattet	246	225
Fra medholdsvedtak er fattet, dvs. positivt vedtak, til beregningsvedtak	334	285
Fra mottak til beregningsvedtak	663	592
70 prosent av sakene der erstatnings søkeren er tilkjent erstatning (medholdssaker) skal være ferdigbehandlet innen det har gått 24 måneder	65 %	73 %
85 prosent av sakene der erstatnings søkeren ikke er tilkjent erstatning (avslagssakene) skal være ferdigbehandlet innen det har gått 12 måneder	81 %	86 %
Ikke ha saker under ansvarsvurdering lengre enn to år.		4
Under fem pst. av løpende beregningsaker under beregning over to år		4,50 %

Produktivitet

	2019	2020
Produerte saker ¹⁾	8491	8064
Årsverk ²⁾	142,8	146,3
Produktivitet	59,0	55,1

1) Tilsvaret summen av medhold, avslag, saker hvor det blir beregnet erstatning, avviste og henlagte saker.

2) Tilsvaret faktiske årsverk i NPE i perioden 01.01.2020 til 31.12.2020. Årsverk som er knyttet til NPEs forvaltning og utvikling av IT-systemer i Helseklage er trukket ut.

Vi beregner produktiviteten som antall produserte pasientskadesaker per årsverk.

Produktiviteten vår gikk ned i 2020 sammenliknet med 2019. Det skyldes hovedsakelig en generelt lavere produktivitet gjennom situasjonen med hjemmekontor under pandemien, kombinert med at vi tok imot 14 nye saksbehandlere som trengte tid før de var fullt operative. Endringen i produktivitet, slik vi beregner den, påvirkes av et økt antall årsverk og lavere antall produserte saker enn i 2019.

Organisasjonen og menneskene

Antall ansatte og årsverk:

Antall ansatte ved utgangen av 2020: 163

Utførte årsverk i 2020: 150,1

(inkludert 3,85 årsverk til IT-tjenester som vi utfører for Helseklage)

Utsifting

Andelen ansatte som sa opp stillingen sin i NPE i 2020 er 4,9 %

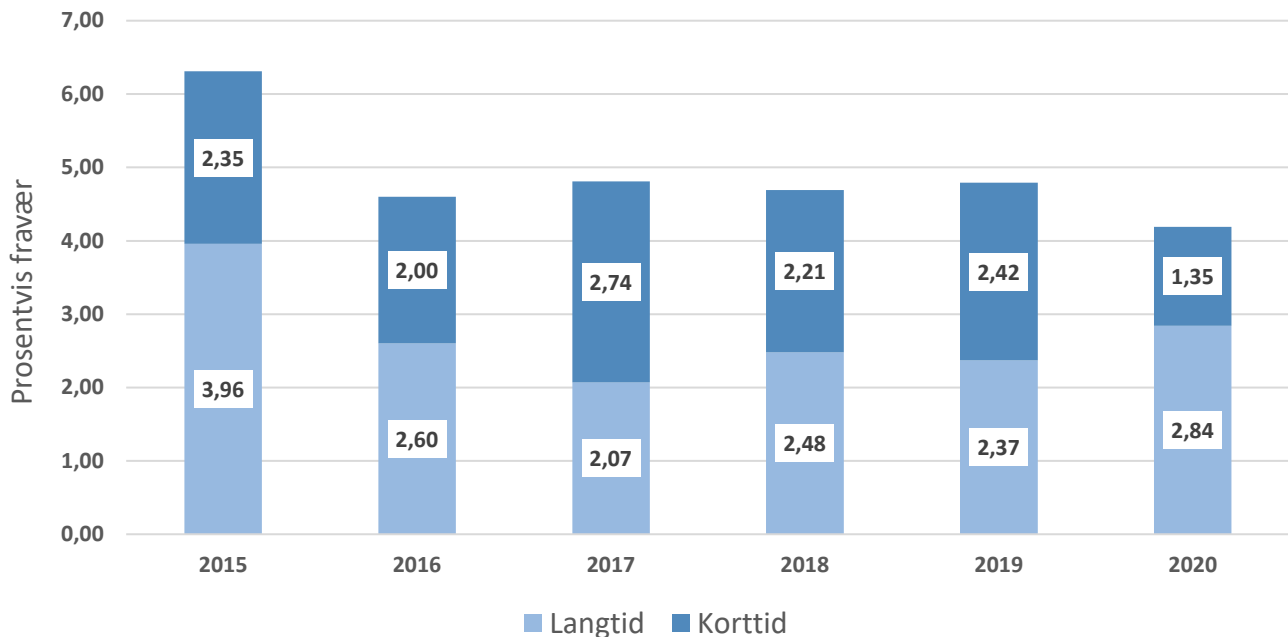
Tilsvarende tall for foregående år:

- 2019: 8,1 %
- 2018: 6,6 %.
- 2017: 8 %

Sykefravær

Totalt er fraværet i 2020 på 4,2 %, en nedgang på 0,7 prosentpoeng sammenliknet 2019.

Sykefraværsutviklingen i NPE



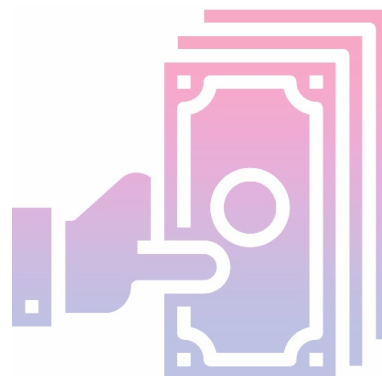
IV. Styring og kontroll i virksomheten

Instruks for virksomheten

NPE har tre instruks: «Instruks for Norsk pasientskadeerstatning», «Instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste» og «Instruks for fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste». Helse- og omsorgsdepartementet oppdaterte instruksene i 2019.

Lønns- og regnskapstjenester

NPE bruker Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) som leverandør av lønns- og regnskapstjenester etter en fullservicemodell. Vi bruker DFØs løsninger for lønn, regnskap og fakturahåndtering. Vi har avtale med Statens innkrevingsentral om oppfølging av tilskuddspliktige virksomheter i privat helsetjeneste.



Internkontroll og risikostyring

NPE har etablert et system for internkontroll. Systemet omfatter rutiner og avvikshåndtering på viktige områder i virksomheten. Som en del av dette har vi rutiner for risikovurdering og -oppfølging. Vi følger spesielt opp de viktigste målene i strategien og virksomhetsplanen vår i tillegg til økonomiforvaltningen.

Vi rapporterer på prioriteringer, resultatmål, nøkkeltall og budsjett til Helse- og omsorgsdepartementet etter fastlagte rutiner. Direktøren delegerer budsjettmidler internt i virksomheten gjennom disponeringsskriv til budsjettansvarlige ledere. Vi utarbeider oversikt over attestasjons- og budsjett disponeringsmyndighet og har valgt å stille krav om dobbelt godkjenning for alle transaksjoner.

I 2020 har vi jobbet spesielt med å videreutvikle og dokumentere rutiner på økonomiområdet.

Informasjonssikkerhet og personvern

NPE håndterer en stor mengde sensitive personopplysninger. Vi er opptatt av å håndtere opplysningene på en trygg og forsvarlig måte. Informasjonssikkerhet og personvern har høy prioritet hos oss.

Vi har rutiner for oppfølging av krav i personvernlovgivingen/General Data Protection Regulation (GDPR), og en egen funksjon som personvernombud.

I 2020 har vi jobbet med å videreutvikle rutinene våre for informasjonssikkerhet og personvern. Vi har hatt ekstern bistand i arbeidet med å utforme et styringssystem med internkontrollrutiner på området.



Samtidig har vi videreutviklet rutinene våre for sikkerhetstesting i samarbeid med Norsk Helsenett SF. Vi har også styrket egenkompetansen vår, blant annet på gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

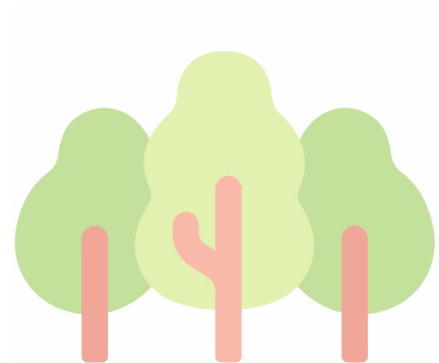
NPE har et internkontrollsystem for å følge opp HMS-lovgivingen. Vi har arbeidsmiljøutvalg, verneombud og er knyttet til bedriftshelsetjeneste. Vi har rutiner for å ta vare på sikkerheten for de ansatte i dialogen med brukerne våre.

I 2020 har aktivitetene på dette området i stor grad vært innrettet mot å ivareta et godt arbeidsmiljø i en situasjon med hjemmekontor på grunn av koronapandemien.

Miljøledelse

NPE er en kontorvirksomhet som ikke påvirker det ytre miljøet i særlig grad. Vi ønsker å være en miljøbevisst virksomhet, og følger opp arbeidet med miljøledelse gjennom årlige gjennomganger av status og prioriteringer i ledelsen.

I 2020 har vi sittet på hjemmekontor store deler av året uten reiseaktivitet mv. Vi har derfor ikke satt i verk spesielle tiltak på dette området, utover å forberede nye lokaler for virksomheten fra 2022. Arbeidet med nye lokaler har høyt miljøfokus.



V. Vurdering av framtidutsikter

Vi vurderer at vi har en god evne til å nå de målene som er fastsatt og levere forventet resultat på lenger sikt. Samtidig vil noen områder kunne påvirke resultatene:

Sakstilgang

Om tallet på saker som vi mottar øker mye, vil det kunne ha noe å si for den samlede saksbehandlingstiden.

NPE som en attraktiv arbeidsplass

Om vi ikke klarer å være en attraktiv arbeidsplass, der vi tar vare på og utvikler kompetanse, kan vi få utfordringer med å beholde medarbeidere og møte fremtidens arbeidstakere.

Budsjett

Om budsjettsituasjonen blir mindre forutsigbar enn den har vært, vil det kunne få noe å si for driften og utviklingen av organisasjonen og tjenestene til brukerne våre.

Tilstrekkelig tilgang på sakkyndige

For å holde produksjonen oppe, er det viktig å ha god tilgang på sakkyndige innenfor alle medisinske spesialiteter. Blir tilgangen på relevante sakkyndige dårligere, vil dette ha noe å si for produksjonen vår.

Evnen vår til å utvikle organisasjonen videre

Vi opplever klare forventninger til effektivisering og utvikling av tjenestene våre, blant annet gjennom digitalisering. Om vi ikke klarer å utvikle organisasjonen og tjenestene, vil det påvirke resultatene og omdømmet vårt.

Vi kan ikke se andre større områder som vil kunne hindre eller avgrense evnen vi har til å løse samfunnsoppdraget vårt på en tilfredsstillende måte.

Når det gjelder hvordan vi vil møte utfordringene fremover, viser vi ellers til informasjon om strategien for 2019 – 2023.

VI-A. Årsregnskap Norsk pasientskadeerstatning

1. Ledelseskomentarer

Formål

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt instruks for Norsk pasientskadeerstatning – oppdatert per 15.05.2019.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) er en statlig etat underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. NPE behandler erstatningskrav fra pasienter i offentlig og privat helsetjeneste som mener de har fått en skade etter behandlingssvikt i helsetjenesten.

Virksomhetens regnskap for driften føres etter kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Driften består av tre utgiftsposter og to inntektsposter, som alle blir bevilget over statsbudsjettet. NPE mottar tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet med budsjetttrammene for driften.

NPE forvalter disse to fondene:

Fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste - skal finansiere utbetalinger av erstatninger til pasientskader oppstått i offentlig helsetjeneste. Fondet skal ikke dekke driftsutgifter i Norsk pasientskadeerstatning, driftsutgifter i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage), eller pasienters utgifter til advokater. Driftsutgifter og utgifter til pasienters bruk av advokater blir belastet henholdsvis post 01 og post 70.

Fondet består av tilskudd fra regionale helseforetak, fylkeskommuner og kommuner. Hvert år innbetales det tilskudd til fondet basert på prognoser. Tilskuddene blir avregnet mot faktiske tall ved første fakturering påfølgende år.

Fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste - skal finansiere driftskostnader til å behandle saker om erstatning, og utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i privat helsetjeneste. Driftskostnadene omfatter både saksbehandlingskostnader og administrasjonskostnader, som nødvendige utgifter til IKT-systemer, registre over private aktører, og i tillegg andre kostnader som er nødvendige for å kunne forvalte ordningen for privat helsetjeneste.

Dekning av driftskostnadene i fondet omfatter saksbehandling både i NPE og Helseklage. Driftskostnadene for NPE blir inntektsført i NPE på post 50.

Fondets inntekter består av tilskudd betalt av private aktører etter pasientskadeloven § 8.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglementet for og bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. punkt 3.4. Vi mener at regnskapet gir et dekkende bilde av NPEs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

Koronapandemien preget virksomheten vår gjennom 2020. Vi var på hjemmekontor store deler av året og måtte skalere ned og utsette en rekke planlagte aktiviteter. Dette bidro til at vi gikk ut av året med et mindreforbruk.

NPE mottok 5695 nye saker i 2020. Det er omtrent like mange saker som i 2019.

I 2020 utbetalte vi 1,1 mrd. kroner i erstatning til pasienter og pårørende. Det er en økning på nesten åtte prosent fra 2019. Saksbehandlingstidene fortsatte å gå betydelig ned i 2020

Samlet tildeling

NPE har i 2020 en samlet tildeling på 225,2 mill. kroner til ordinær drift. Sammenliknet med 2019, er det en økning på 17,4 mill. kroner. Samlet tildeling består av årets tildeling (jf. tildelingsbrev), kompensasjon for lønnsoppgjøret på 0,6 mill. kroner, overføring fra 2019 på 8,9 mill. kroner og en reduksjon på 2,5 mill. kroner i omgrupperingen høsten 2020.

Driftsutgifter post 01

Regnskapet for 2020 viser et merforbruk på 6,9 mill. kroner. Merforbruket dekkes av merinntekter på 12,6 mill. kroner. På grunn av endret beregningsmetode og avregning av faktiske kostnader for 2019 ble det i 2020 tilbakeført 4,2 mill. kroner. til fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste, og merinntekter i NPE ble da tilsvarende redusert. Netto mindreforbruk på 5,6 mill. kroner vil vi søke om å overføre til 2021. Netto mindreforbruk skyldes i hovedsak nedskalerte og utsatte aktiviteter som følge av pandemisituasjonen.

SAMLET TILDELING				
Utgiftskapittel	741.01	741.70	741.71	Sum utgifter
<i>Overført fra i fjor</i>	8 933 000	-	-	8 933 000
<i>Årets tildeling</i>	218 255 000	47 285 000	20 634 000	286 174 000
<i>RNB/omgruppering</i>	-2 500 000	-10 000 000	-	-12 500 000
<i>Lønnsoppgjør</i>	550 000	-	-	550 000
Samlet tildeling kap. 741	225 238 000	37 285 000	20 634 000	283 157 000
<i>Regnskap</i>	232 374 336	38 479 159	17 330 609	288 184 104
Avvik tildeling og regnskap	-7 136 336	-1 194 159	3 303 391	-5 027 104

Sammenliknet med oppsettet i tabellen over blir **Utgiftskapittel Avvik tildeling og regnskap** redusert med 195 329 kroner fra -7,1 mill. kroner til -6,9 mill. kroner når vi inkluderer fullmakt til å overskride bevilgningen. Fullmakten ble gitt på grunn av at NPE sin lønnsleverandør Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) utbetalte overtid, reisetid og timelønn for november i desember 2020 istedenfor i januar 2021.

Oppgjørsordningen for Helseklages betaling av IT-tjenester bidrar til merutgifter, jf. tilsvarende merinntekter under kap. 3741, post 02.

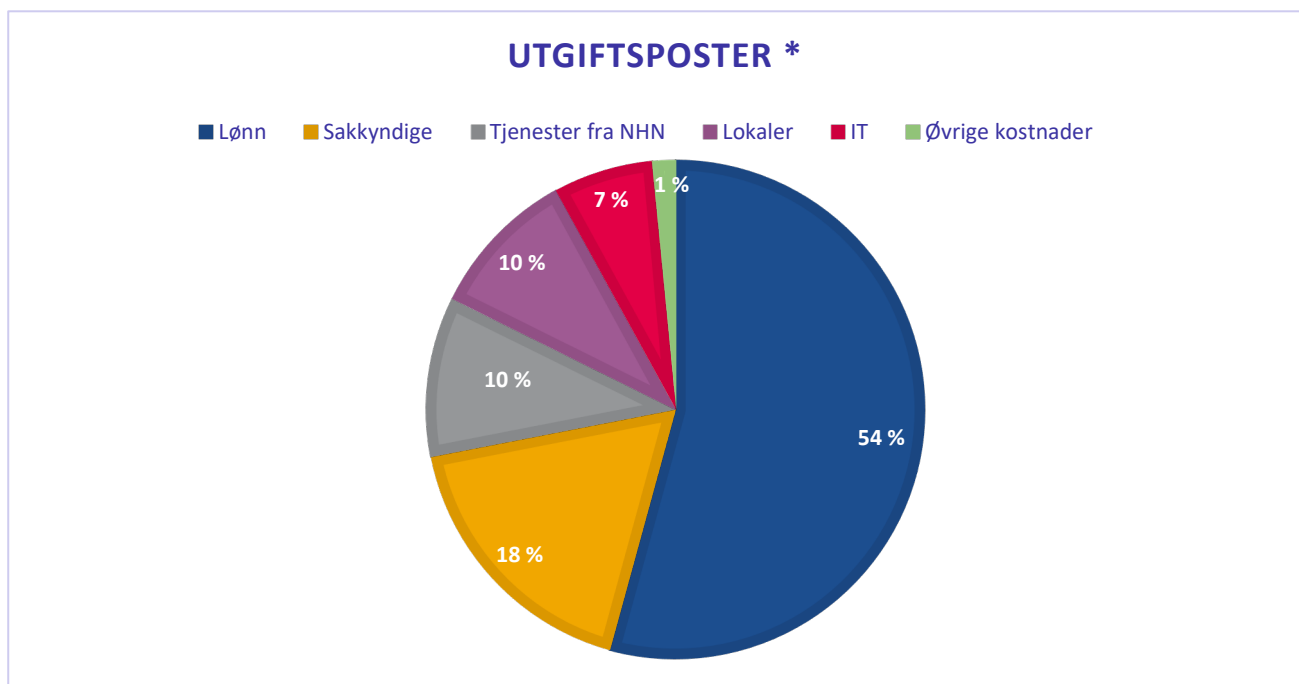
Nærmere om enkelte store utgiftsposter på post 01

Totale utgifter til lønn var i 2020 129,4 mill. kroner, inkludert 11,7 mill. kroner i pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK) og arbeidsgiveravgift på 15,8 mill. kroner.

Utgiftene til medisinsk sakkyndige var i 2020 41,1 mill. kroner, inkludert 2,9 mill. kroner til honorarer utbetalt som lønn. NPE benytter i størst mulig grad medisinsk sakkyndige som er tilknyttet gjennom avtaler, fordi dette er mer kostnadseffektivt enn enkeltstående sakkyndigoppdrag.

NPE brukte 24,1 mill. kroner på varer og tjenester hos Norsk Helsenett (NHN) i 2020, jf. konsernmodellen for administrative tjenester for etater under Helse- og omsorgsdepartementet.

Det er en økning med 5,4 mill. kroner fra året før. Økningen reflekterer pris- og aktivitetsnivået i 2020, i tillegg til betaling for nye tjenester da NHN tok over NPEs resterende oppgaver innen arkiv/dokumentforvaltning 1. november 2020.



*IT inkluderer ikke betaling for IT-tjenester til NHN, men Helseklages betaling for IT-tjenester fra NPE er inkludert. Tjenester fra NHN består av IT-drift og brukerstøtte, arkiv og anskaffelser i konsernmodellen for administrative tjenester.

Post 70 Advokatutgifter

Posten dekker pasienters utgifter til advokathjelp etter pasientskadeloven § 11. Totale utgifter i 2020 ble 38,5 mill. kroner. Etter omgrupperingen på 10,0 mill. kroner, gir det en merutgift på 1,2 mill. kroner.

Post 71 Særskilte tilskudd

Posten dekker utgifter til erstatninger og honorarer i skadesaker hvor staten har et særskilt ansvar. I all hovedsak er utgiftene knyttet til svineinfluensavaksinen Pandemrix. Samlet forbruk ble 17,3 mill. kroner. Det gir et mindreforbruk på 3,3 mill. kroner.

Inntektskapittel 3741

SAMLET TILDELING			
Inntektskapittel	3741.02	3741.50	Sum inntekter
Årets tildeling	6 779 000	17 713 000	24 492 000
Samlet inntektskrav	6 779 000	17 713 000	24 492 000
Regnskap	7 750 001	29 303 174	37 053 175
Avvik tildeling og regnskap	-971 001	-11 590 174	-12 561 175
Mindreforbruk post 01, 02 og 50	5 424 839		

Merinntektene må ses i sammenheng med kap. 074, post 01. NPE har merinntektsfullmakt til å dekke opp merutgifter på post 01. NPE har samlet sett et netto mindreforbruk på 5,6 mill. kroner som inkluderer fullmakten til å overskride bevilgning med overtid, reisetid og timelønn for november 2020, se omtale under driftsutgifter. På grunn av endret beregningsmetode og avregning av faktiske kostnader for 2019, ble det i 2020 tilbakeført 4,2 mill. kroner. til fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste, og merinntekter i NPE ble da tilsvarende redusert.

Post 02 Diverse inntekter

NPE behandler krav om erstatning som følge av legemiddelskade på vegne av Norsk Legemiddelforsikring AS. Inntektene fra legemiddelsaker var i 2020 på 2,4 mill. kroner som er de samme som i 2019.

NPE utvikler og leverer IT-tjenester til Helseklage som betalte 5,3 mill. kroner for disse tjenestene i 2020. Dette beløpet er 3,0 mill. kroner lavere enn i 2019. Det skyldes lavere aktivitet på grunn av pandemisituasjonen. Totale merinntekter på post 02 var i 2020 1,0 mill. kroner.

Post 50 Premie fra private

På posten føres inntekter som betaling for at NPE forvalter pasientskadeordningen for privat helsetjeneste. Midlene overføres fra fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste, og inntektsføres på post 50. Aktørene i privat helsetjeneste skal fullt ut dekke utgiftene knyttet til pasientskadesaker fra dette området. Merinntekten er på 11,6 mill. kroner.

For NPE viser driftsinntektene en reduksjon på 5,5 mill. kroner sammenliknet med 2019. Regnskapet for 2020 inkluderer tilbakeføring av 4,2 mill. kroner på grunn av endret beregningsmetode og avregning av faktiske kostnader for 2019. Korrigert for tilbakeføringen, viser driftsinntektene en sammenliknbar økning på 3,1 mill. kroner fra 2019 til 2020, som skyldes økte driftsutgifter til fordeling.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Norsk pasientskadeerstatning. Vurdering av regnskapet vil fremgå av revisjonsberetningen som NPE mottar våren 2021. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.



15.03.2021

Rolf Gunnar Jørstad, direktør

2. Prinsippnote til årsregnskapet for NPEs drift

Prinsippene for utarbeidelse av årsregnskapet

Årsregnskap for NPEs drift er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av september 2019, punkt 8.

Oppstilling av rapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a. Regnskapet følger kalenderåret.
- b. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.
- d. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Saldoen nullstilles på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitlene og postene i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen «samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Det er i note B lagt til en ny kolonne "Fullmakt til å overskride bevilgning med overtid, reisetid og timelønn for november 2020". Denne kolonnen er kun aktuell for virksomheter som er lønnskunde av DFØ og som er berørt av omleggingen av utbetalingsløsningen i DFØ. Kolonnen skal vise beløp som gjelder overtid, reisetid og timelønn for november 2020 som virksomheten kan overskride årets bevilgning med jf. IX Fullmakt om utbetalingsløsning for overtid, reisetid og timelønn i 2020 under Finansdepartementets fullmakter til å overskride gitte bevilgninger i Proposisjon 1 S (2019-2020).

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og er derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Andre driftsutgifter

Linjen Andre fremmede tjenester er fjernet siden det fra 2019 er mulig å skille mellom kjøp av konsulenttjenester og kjøp av andre fremmede tjenester.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2020							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Postekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merutgift (-) og mindretgift
0741	Norsk pasientskadeerstatning	01	Driftsutgifter	A, B	225 238 000	232 374 336	-7 136 336
0741	Norsk pasientskadeerstatning	70	Advokatutgifter	A, B	37 285 000	38 479 159	-1 194 159
0741	Norsk pasientskadeerstatning	71	Særskilte tilskudd	A, B	20 634 000	17 330 609	3 303 391
					0	0	
1633	Nettoføringsordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning for mva. i staten	Artskontorapp.	0	10 486 479	
<i>Sum utgiftsført</i>					283 157 000	298 670 583	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Postekst		Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3741	Norsk pasientskadeerstatning	02	Diverse inntekter	B	6 779 000	7 750 001	971 001
3741	Norsk pasientskadeerstatning	50	Premie fra private	B	17 713 000	29 303 174	11 590 174
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	Artskontorapp.	0	248 861	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	Artskontorapp.	0	15 777 513	
<i>Sum inntektsført</i>					24 492 000	53 079 549	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet Kapitalkontoer						245 591 034	
60080001	Norges Bank KK /innbetalinger					46 041 973	
60080002	Norges Bank KK/utbetalinger					-291 260 857	
707010	Endring i mellomværende med statskassen					-372 150	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
					31.12.2020	31.12.2019	Endring
707010	Mellomværende med statskassen				-4 798 473	-4 426 323	-372 150

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter						
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger 01.01.2020	Lønnsoppgjør 01.11.2020	Prop: p42/20-21 i 165/20-21 20.11.2020	Årets tildelinger	Samlet tildeling
074101	8 933 000	218 255 000	550 000	-2 500 000	216 305 000	225 238 000
074170		47 285 000		-10 000 000	37 285 000	37 285 000
074171		20 634 000			20 634 000	20 634 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år											
Kapittel og post	Stikkord	Merutgift (-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter (-)	Merutgift (-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindre-inntekter (-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger (-)	Fullmakt til å overskride bevilgning med overtid, reisetid og timelønn for november 2020	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
074101/374102/374150		-7 136 336		-7 136 336	12 561 175			195 329	5 620 168	10 912 750	5 620 168
074170		-1 194 159		-1 194 159							
074171		3 303 391		3 303 391							

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

NPE har fullmakt til å bruke merinntekter utover tildelt bevilgning på kap. 3741 post 02 og 50 til å dekke merutgifter under kap. 741 post 01. For 2020 utgjør samlede merinntekter 12 561 175 kroner. Av dette benyttes 7 136 336 kroner til å dekke merutgifter under kap. 741 post 01. NPE har som lønnskunde av DFØ fullmakt til å overskride bevilgningen med overtid, reisetid og timelønn for november 2020, jf. R-2/2021. Det tilsvarer 195 329 kroner. NPE vil søke om å overføre 5 620 168 kroner til 2021. NPE har ingen fullmakter knyttet til kap.741 post 70 og 71.

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2020

	Note	2020	2019
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	29 303 174	34 764 376
Salgs- og leieinnbetalinger	1	7 750 001	10 872 220
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		37 053 175	45 636 596
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	129 286 619	126 935 622
Andre utbetalinger til drift	3	102 976 121	93 204 519
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		232 262 740	220 140 141
Netto rapporterte driftsutgifter		195 209 565	174 503 545
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	110 520	0
Utbetaling av finansutgifter	4	1 075	2 270
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		111 595	2 270
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		111 595	2 270
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	55 809 768	99 621 589
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		55 809 768	99 621 589
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		248 861	248 129
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		15 777 513	15 443 009
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		10 486 479	8 386 927
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-5 539 895	-7 304 211
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		245 591 034	266 823 193
Oversikt over mellomværende med statskassen		0	
Eiendeler og gjeld			
Fordringer		-5 765	
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-4 785 093	-4 425 986
Skyldige offentlige avgifter		-7 615	-799
Annen gjeld		0	462
Sum mellomværende med statskassen	7	-4 798 473	-4 426 323

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2020	31.12.2019
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Andre tilskudd og overføringer (3741.50)	29 303 174	34 764 376
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	29 303 174	34 764 376
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Inntekt legemiddelsaker	2 423 100	2 346 300
Salgsinntekt, unntatt fra avgiftsplikt	10 000	60 000
Innbetaling fra Helseklage for IT-tjenester	5 316 901	8 465 920
Sum salgs- og leieinnbetalinger	7 750 001	10 872 220
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	37 053 175	45 636 596

Innbetalinger fra tilskudd og overføringer består i hovedsak av belastning av driftsutgifter fra fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste. På grunn av endret beregningsmetode og avregning av faktiske kostnader for 2019 ble det i 2020 tilbakeført 4,2 mill. kr. til fond privat helsetjeneste og innbetalinger til NPE ble da tilsvarende redusert.

Nivået på inntekter fra legemiddelsaker holdt seg omtrent på samme nivå som i fjor.

Inntekter fra Helseklage ble noe redusert på grunn av lavere IT-aktiviteter gjennom hele året, hovedsakelig på grunn av pandemisituasjonen.

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2020	31.12.2019
Lønn	101 699 112	97 751 516
Arbeidsgiveravgift	15 777 513	15 443 009
Pensjonsutgifter*	11 737 252	11 364 767
Sykepenges og andre refusjoner (-)	-4 465 492	-2 427 204
Andre ytelser	4 538 234	4 803 533
Sum utbetalinger til lønn	129 286 619	126 935 622
**Antall utførte årsverk:	150,1	146,6

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesatsen for 2020 er 12 prosent, som er den samme som i 2019.

** faktiske utførte årsverk

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Husleie	20 544 347	20 424 571	119 776
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	183 002	45 956	137 045
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 508 104	853 253	654 851
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0	0
Mindre utstyersanskaffelser	696 889	199 107	497 782
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 201 740	3 019 429	182 311
Kjøp av konsulenttjenester	12 285 832	27 892 995	-15 607 163
Kjøp av andre fremmede tjenester	61 684 467	37 163 682	24 520 786
Reiser og diett	93 685	237 268	-143 583
Øvrige driftsutgifter	2 778 055	3 368 257	-590 202
Sum andre utbetalinger til drift	102 976 121	93 204 519	9 771 602

Kjøp av andre fremmede tjenester viser en stor økning fra 2019. Dette skyldes at vi i 2020 har reklassifisert fra konto 6710 - kjøp av konsulenttjenester, til 6750 -kjøp av andre fremmede tjenester, for å få bedre oversikt over kostnadene til Norsk Helsenett. Derfor må disse ses i sammenheng. Endringen på 8,9 mill. kroner skyldes i hovedsak en økning med 5,4 mill. kroner i kostnadene til Norsk Helsenett og 1,3 mill. kroner i økning på sakkyndighonorarer.

Reiseutgifter er mer enn halvert på grunn av korona og mindre reiseaktivitet. Vi har også et mindre forbruk på øvrige driftskostnader. Her er nedgangen størst på møter, kurs, seminarer mv. som er naturlig i forbindelse med utstrakt bruk av hjemmekontor under pandemien.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2020	31.12.2019
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2020	31.12.2019
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	1 075	2 270
Sum utbetaling av finansutgifter	1 075	2 270

Utbetalingen på finansutgifter gjelder renter og gebyr på for sen innbetaling på fakturaer.

Note 5 Utbetaling til investeringer

	31.12.2020	31.12.2019
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	110 520	0
Sum utbetaling til investeringer	110 520	0

Beløpet gjelder kjøp av programvaremodulen eFormidling til Public 360.

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2020	31.12.2019
Tilskudd til ikke-finansielle foretak (advokatutgifter)	38 479 159	38 852 565
Særskilte tilskudd	17 330 609	60 769 024
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	55 809 768	99 621 589

Særskilte tilskudd (post 71) dekker erstatninger i saker hvor staten har særskilt ansvar, i hovedsak vaksineskadesaker. Særskilte tilskudd for 2020 viser en betydelig nedgang sammenliknet med 2019. Det skyldes at det i 2019 ble sluttført flere enkeltsaker med særlig store utbetalinger.

Note 7 Sammenhengen mellom avregning med statskassen og mellomværen med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2020 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2020 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	-5 765	-5765	0
<i>Sum</i>	-5 765	-5765	0
Langsiktig gjeld			
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld*	-6 687 866	0	-6 687 866
Skyldig skattetrekk	-4 785 093	-4 785 093	0
Skyldige offentlige avgifter	-7 615	-7 615	0
Annen kortsiktig gjeld**	-2 025 446	0	-2 025 446
<i>Sum</i>	-13 506 019	-4 792 708	-8 713 311
Sum	-13 511 784	-4 798 473	-8 713 311

*Leverandørgjeld angir ferdigbehandlede fakturaer fra 2020 med forfall 2021. Saldo består for det meste av faktura for husleie 1. kvartal 2021 på 5,2 mill. kroner.

**Annen kortsiktig gjeld er periodisering av ubehandlede fakturaer med fakturadato 2020 som ble betalt i 2021.

VI-B. Årsregnskap fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste

1. Ledelseskomentarer

Fondets formål og myndighet

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt Instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste – oppdatert per 15.05.2019.

Fondets formål er å finansiere utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i offentlig helsetjeneste. Fondet skal ikke dekke driftskostnader i Norsk pasientskadeerstatning (NPE) i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage), eller pasienters utgifter til advokater knyttet til saker i offentlig helsetjeneste.

Bestemmelser som myndighetene har fastsatt: Forskrift 31. oktober 2008 nr. 1166 om pasientskadelovens virkeområder og om tilskuddsplikt for den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helse- og omsorgstjeneste - § 3, definerer offentlig helsetjeneste. Vilkårene som må være oppfylt for å få erstatning for skader voldt i offentlig helsetjeneste fremgår av pasientskadeloven. Erstatning for økonomisk tap reguleres av lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning og ulovfestet erstatningsrett.

De regionale helseforetakene, fylkeskommunene og kommunene skal selv dekke utgiftene til erstatninger for skader oppstått som følge av behandling gitt av tjenester organisert hos disse. Det skal ikke være krysssubsidiering mellom nivåene. De årlige tilskuddene blir utarbeidet basert på prognoser. Tilskuddene blir avregnet mot faktiske tall ved første fakturering påfølgende år. Fylkeskommuner og kommuner innbetaler tilskudd en gang per år. De regionale helseforetakene innbetaler tilskudd til NPE i fire terminer per år.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglementet for og bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. pkt. 3.4.6. Vi mener at årsregnskapet gir et dekkende bilde av fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste - sine disponible midler, regnskapsførte inn- og utbetalinger, kostnader og inntekter, eiendeler og gjeld. Årsregnskapet inneholder forenklet oppstilling av bevilgningsrapporteringen og oppstilling av fondsregnskap med noter.

Vurdering av vesentlige forhold

Fondet utbetalte til sammen 1,1 mrd. kroner i erstatninger.

Totale overføringer til fondet ble økt med 144 mill. kroner sammenliknet med 2019. Det skyldes i hovedsak at de regionale helseforetakene innbetalte 150 mill. kroner mer i 2020.

Økte overføringer var et resultat av avregningen, som 2020 var 117 mill. kroner lavere enn i 2019, og prognosen for erstatningsutbetalinger for 2020 som økte med 40 mill. kroner sammenliknet med

2019. Det ble også gjort en justering på 7 mill. kroner av tilskuddet fra regionale helseforetak i løpet av året. I tillegg ble det innbetalt 13 mill. kroner mer i egenandel fra helseforetakene i 2020 enn i 2019.

Det har blant annet ført til at saldoen i Norges Bank har gått opp med nesten 30 mill. kroner sammenliknet med 2019. I samme periode ser vi at erstatningsutbetalingene har økt med nesten 115 mill. kroner. NPE har aldri utbetalt så høye samlede erstatningsutbetalinger i løpet av ett år som i 2020.

Tabell 1 - Sammenheng mellom prognose/avregning og regnskap

Prognose og avregning	2020	2019	Differanse
<i>Prognose regionale helseforetak (RHF)¹</i>	832 959 484	800 000 000	32 959 484
<i>Avregning RHF foregående år</i>	-34 327 812	-151 589 490	117 261 678
<i>Egenandeler RHF</i>	49 390 828	36 239 172	13 151 656
Sum innbetalt fra statlige regnskaper	848 022 500	684 649 682	163 372 818
<i>Prognose fylkeskommuner</i>	4 000 000	4 000 000	0
<i>Avregning fylkeskommuner foregående år</i>	-1 882 239	-3 373 930	1 491 691
Sum innbetalt fra fylkeskommuner	2 117 761	626 070	1 491 691
<i>Prognose kommuner</i>	150 000 000	150 000 000	0
<i>Avregning kommuner foregående år</i>	-16 303 514	4 269 460	-20 572 974
Sum innbetalinger fra kommuner	133 696 486	154 269 460	-20 572 974
Sum overføringer til fondet	983 836 747	839 545 212	144 291 535
<i>Prognose erstatningsutbetalinger</i>	986 959 484	954 000 000	32 959 484
Prognose periodens resultat	-3 122 737	-114 454 788	111 332 051
			-
Regnskap	2020	2019	Differanse
<i>Tilskudd fra regionale helseforetak</i>	798 631 672	648 410 510	150 221 162
<i>Egenandel helseforetak</i>	49 390 828	36 239 172	13 151 656
Tilskudd fra statlige virksomheter	848 022 500	684 649 682	163 372 818
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner</i>	2 117 761	626 070	1 491 691
<i>Tilskudd kommuner</i>	133 696 505	154 269 452	-20 572 947
Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner	135 814 266	154 895 522	-19 081 256
Sum overføringer til fondet	983 836 766	839 545 204	144 291 562
<i>Erstatningsutbetalinger</i>	1 065 709 386	950 972 555	114 736 831
<i>Bank- og kortgebyr*</i>	1 282	1 339	-57
Periodens resultat	-81 873 902	-111 428 690	29 554 788

* korrigert for IB og åpne poster jf. kontantprinsippet.

¹ I 2020 ble det foretatt en ekstra justering av tilskuddene fra regionale helseforetak for å redusere avviket mellom innbetalt tilskudd og utbetalte erstatninger.

Virksomhetsregnskapet etter kontantprinsippet

Instruksen av 15. mai 2019, fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, fastslår at fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste skal føre regnskap etter kontantprinsippet. Det betyr at virksomhetsregnskapet skal presenteres etter kontantprinsippet ved årsslutt. Tilskuddene knyttet til offentlig helsetjeneste og NPEs utbetaling av erstatninger for samme område, føres over egen konto i Norges Bank. Årsregnskapet for 2020 er presentert etter kontantprinsippet, og skal ivareta kravene i instruksen.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste. Vurdering av regnskapet vil fremgå av revisjonsberetningen som fondet mottar våren 2021. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.



15.03.2021

Rolf Gunnar Jørstad, direktør

2. Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapportering for statlige fond

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av september 2019, punkt 8.

Definisjon av statlig fond

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler. Bruken er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

3. Prinsippnote til årsregnskapet - oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til og fra fondet. Resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen fremkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste består utelukkende av statlige midler, og staten disponerer derfor midlene i fondet. I kapitalregnskapet skal dette fondet føres både under kontolån ordinære fond (gjeld), i kontogruppe 81, og under ordinære fond (eiendeler) i kontogruppe 64.

4. Oppstilling av bevilgningsrapportering etter forenklet oppstillingsplan med tilhørende noter

Oppstilling av bevilgningsrapportering per 31.12.2020

Beholdninger rapportert i likvidrapport	2020
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	22 260 969
Endringer i perioden	-81 874 559
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	-59 613 590

Tabell 1

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet per 31.12.2020

Konto	Tekst	2020	2019	Endring
640701	Oppgjørskonto i Norges Bank	-59 613 590	22 260 969	-81 874 559
810701	Fondskapital	59 613 590	- 22 260 969	81 874 559

Tabell 2

Note A Forklaring av samlet tildeling (utgifter)

Driftsutgiftene i offentlig helsetjeneste dekkes over NPEs ordinære driftsbevilgning på kap. 741, post 01 Driftsutgifter. Pasienters utgifter til advokathjelp etter pasientskadeloven § 11 dekkes over kap. 741 post 70 Advokatutgifter. Fondet mottar ikke bevilgninger over statsbudsjettet. Endring i fondskapital inkluderer endringer i saldo for interimskonto.

5. Oppstilling av fondsregnskap som skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuelt gjeld

Oppstilling av resultat	Note	2020	2019
<i>Overføringer til fondet:</i>			
Tilskudd fra statlige virksomheter	1	848 022 500	684 649 682
Tilskudd fra fylkeskommuner	1	2 117 761	626 070
Tilskudd fra kommuner	1	133 696 505	154 269 452
Sum overføringer til fondet	1	983 836 766	839 545 204
<i>Overføringer fra fondet:</i>			
Erstatninger	2	1 065 709 386	950 972 555
Annet	2	1 282	1 339
Sum overføringer fra fondet	2	1 065 710 668	950 973 894
Periodens resultat		-81 873 902	-111 428 690
<i>Disponering:</i>			
Overføring av periodens resultat til fondskapital		81 873 902	111 428 690

Tabell 3 Resultatoppstilling - kolonne 2020 og 2019 er korrigert med åpne poster og IB jf. kontantprinsippet

Periodens resultat er overført til opptjent fondskapital i balansen. Opptjent fondskapital fremkommer ved at periodens resultat er lagt til opptjent fondskapital foregående år.

Balanseoppstilling	Note	2020	2019
<i>Eiendeler:</i>			
Oppgjørskonto i Norges Bank		- 59 613 590	22 260 969
Sum eiendeler		- 59 613 590	22 260 969
<i>Fondskapital og forpliktelser:</i>			
Opptjent fondskapital		- 59 613 590	2 260 969
Sum fondskapital og forpliktelser		- 59 613 590	22 260 969

Tabell 4

Sum fondskapital og forpliktelser tilsvarer beholdningen på oppgjørskontoen i Norges Bank, jf. rapportering til kapitalregnskapet. Beholdningen har gått ned med nesten 82 mill. kroner fra 2019 til 2020. Reduksjonen i fondets resultat skyldes at prognosen for erstatningsutbetalinger, som lå til grunn for innkrevingen av tilskudd, var lavere enn det som ble faktiske erstatningsutbetalinger i 2020. Det vil bli korrigert for dette avviket ved beregning av tilskudd for 2021.

Note 1 Overføringer til fondet	2020	2019	Differanse
8250 Tilskudd fra regionale helseforetak	798 631 672	648 410 510	150 221 162
8251 Egenandel helseforetak	49 974 684	39 757 904	10 216 780
8251 Tilbakeføring åpne poster per 31.12.	-583 856	-3 518 732	2 934 876
8251 Korrigert IB		-1 406 994	1 406 994
8251 Egenandel helseforetak korrigert	49 390 828	36 239 172	13 151 656
Tilskudd fra statlige virksomheter	848 022 500	684 649 682	163 372 818
8310 Tilskudd fra fylkeskommuner	2 117 761	626 070	1 491 691
8300 Tilskudd fra kommuner	133 696 505	154 269 452	-20 572 947
Sum overføringer til fondet	983 836 766	839 545 204	144 291 562

Tabell 5 - kolonne 2020 og 2019 er korrigert med åpne poster og IB jf. kontantprinsippet

Tilskudd som innkreves er basert på prognose for erstatningsutbetalinger for inneværende år og en avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatningsutbetalinger foregående år. Dette følger av instruksen for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste.

Netto tilskudd fra de regionale helseforetakene etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatninger i 2019 er økt med 150,2 mill. kroner i 2020 sammenliknet med 2019. Mesteparten av denne økningen skyldes at det ble avregnet 34,3 mill. kroner i 2020 sammenliknet med 151,6 mill. kroner i 2019. Resterende økning på 32,9 mill. kroner skyldes økning i prognosen for erstatningsutbetalinger.

I 2020 er det innbetalt 13,0 mill. kroner mer i egenandel fra helseforetakene enn i 2019. Økningen skyldes flere avsluttede erstatningsutbetalinger i 2020.

Netto tilskudd fra kommuner etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatninger i 2019 er redusert med 20,5 mill. kroner i 2020 sammenliknet med 2019.

Netto tilskudd fra fylkeskommuner etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatninger i 2019 har økt med 1,5 mill. kroner i 2020 sammenliknet med 2019.

Note 2 Overføringer fra fondet	2020	2019	Differanse
Erstatningsutbetalinger	1 065 709 386	950 972 555	114 736 831
Bank- og kortgebyr*	1 282	1 339	-57
Sum overføringer fra fondet	1 065 710 668	950 973 894	114 736 774

Tabell 6. *Gjeld er fjernet for å fremstille regnskapet etter kontantprinsippet. I virksomhetsregnskapet er åpne poster tilbakeført for 2020.

Erstatningsutbetalinger fordelt	2020	2019
Regionale helseforetak	80,0 %	85,9 %
Kommuner	19,4 %	13,9 %
Fylkeskommuner	0,6 %	0,2 %
Totalt	100 %	100 %

Tabell 8. Tall er hentet fra internt saksbehandlingssystem.

VI-C. Årsregnskap fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste

1. Ledelseskomentarer

Fondets formål og myndighet

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt Instruks for fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste– oppdatert per 15.05.2019.

Fondet skal finansiere driftskostnader til å behandle saker om erstatning knyttet til privat helsetjeneste, og utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i privat helsetjeneste. Driftskostnadene omfatter både saksbehandlingskostnader og administrasjonskostnader, inkludert nødvendige utgifter til IT-systemer, registre over private aktører og andre kostnader som er nødvendige for å kunne forvalte ordningen for privat helsetjeneste. Dekning av driftskostnadene omfatter saksbehandling både i Norsk pasientskadeerstatning (NPE) og i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage). Inntektene til fondet finansieres av tilskudd betalt av private aktører etter pasientskadeloven § 8.

Aktører som regnes som tilbydere av private helsetjenester går fram av pasientskadeloven § 8 og § 7 andre ledd. Jf. også § 3 i forskrift 31. oktober 2008 nr. 1166 om pasientskadelovens virkeområde og om tilskuddsplikt for den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helse- og omsorgstjenesten. Disse aktørene har plikt til å betale tilskudd til NPE.

Forskriften gir også nærmere bestemmelser om reguleringen av privat helsetjeneste, inkludert omfanget på de årlige tilskuddene som skal innbetales til fondet. De årlige tilskuddene er ment å dekke alle kostnader relatert til skader som oppstår i det aktuelle året. Kostnadene omfatter driftskostnader, utgifter til advokater og erstatninger. Gjennom innbetalinger til fondet skal det avsettes midler til fremtidige erstatningsutbetalinger, inkl. inntrufne, men ikke meldte eller oppgjorte skader.

Tilskuddene skal justeres over tid for å korrigere for eventuelle avvik mellom fondets faktiske størrelse og de avsetninger som anses som nødvendig for å dekke fremtidige erstatningsutbetalinger.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglementet for og bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. pkt. 3.4.6. Vi mener at årsregnskapet gir et dekkende bilde av disponible midler, regnskapsførte inn- og utbetalinger, kostnader og inntekter, eiendeler og gjeld i fondet. Årsregnskapet inneholder forenklet oppstilling av bevilgningsrapporteringen og oppstilling av fondsregnskap med noter.

Vurdering av vesentlige forhold

Det er utbetalt til sammen 66,1 mill. kroner i erstatninger som er en økning på 7,3 mill. kroner fra 2019.

Regnskapet for fondet viser samlede utgifter på 103,9 mill. kroner i 2020. Det er en økning på 6,3 mill. kroner sammenliknet med 2019.

Utgiftene til fondet i 2020 kan i hovedsak forklares med økte erstatningsutbetalinger på 7,3 mill. kroner, økte driftsutgifter på 4,0 mill. kroner til Helseklages saksbehandling og reduserte driftsutgifter fra NPE på 5,5 mill. kroner. Reduksjonen i driftsutgifter fra NPE er ikke reell, og skyldes tilbakeføring av driftsutgifter på 4,2 mill. kroner på grunn av endret beregningsmetode og avregning av faktiske kostnader for 2019. Korrigert for tilbakeføringen er det en økning i driftsutgiftene på 3,1 mill. kroner fra 2019.

I 2020 hadde fondet samlede inntekter på 107,5 mill. kroner. Inntektene består av innbetalt tilskudd fra aktører i privat helsetjeneste og regresskrav. Tilskudd fra private helseaktører har blitt redusert med 2,7 mill. kroner fra 2019 til 2020. Dette skyldes en reduksjon av innmeldte årsverk og lavere inntekter fra privat helsetjeneste i forbindelse med nedstenging av virksomheter under pandemien. Regressinntekter fra private helseaktører økte med 2,2 mill. kroner, noe som skyldes naturlige variasjoner med tilfang av saker, type saker og vedtakstidspunkt.

Overføring av fondskapital ble redusert med 6,9 mill. kroner fra 2019 til 2020. Reduksjonen skyldes i hovedsak høyere erstatningsutbetalinger og høyere driftsutgifter. Beholdningen på fondet som er rapportert til statsregnskapet per 31.12.2020 er på 94,3 mill. kroner. Det er en økning på 3,4 mill. kroner fra 2019.

Virksomhetsregnskapet etter kontantprinsippet

I instruksen av 15. mai. 2019, fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, er det fastslått at fondet for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste - skal føre regnskap etter kontantprinsippet. Det betyr at virksomhetsregnskapet skal presenteres etter kontantprinsippet ved årsslutt. Tilskuddene knyttet til privat helsetjeneste og NPEs utbetaling av erstatninger for samme område føres over egen konto i Norges Bank. Årsregnskapet for 2020 er presentert etter kontantprinsippet og skal ivareta kravene i instruksen.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for fond pasientskadeordningen – privat helsetjeneste. Vurdering av regnskapet vil fremgå av revisjonsberetningen som fondet mottar våren 2021. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.



15.03.2021

Rolf Gunnar Jørstad, direktør

2. Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapportering for statlige fond

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av september 2019, punkt 8.

Definisjon av statlig fond

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der bruken er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår.

Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet.

Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

3. Prinsippnote til årsregnskapet - oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet, og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen fremkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

4. Oppstilling av bevilgningsrapportering etter forenklet oppstillingsplan med tilhørende noter

Tabell 1. Oppstilling av bevilgningsrapportering per 31.12.2020

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Regnskap 2020
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	90 910 874
Endringer i perioden	3 378 607
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	94 289 481

Tabell 2. Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet per 31.12.2020

Konto	Tekst	2020	2019	Endring
810702	Fondskapital	-94 289 481	-90 910 874	-3 378 607

Note A Forklaring av samlet tildeling (utgifter)

Fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste fullfinansieres av private aktører, og inkluderer erstatningsutbetalinger, dekning av advokatutgifter og driftsutgifter. Fondet mottar ikke bevilgning over statsbudsjettet. Endring i fondskapital inkluderer endringer i saldo for interimskonto som ikke ble medtatt i 2019, se tilleggsinformasjon pkt. 5.

5. Oppstilling av fondsregnskap som skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuelt gjeld

Tabell 3. Resultatoppstilling

<i>Resultatoppstilling</i>	Note	2020	2019
<i>Overføringer til fondet:</i>			
Tilskudd fra private helseaktører	1	105 163 746	107 859 651
Regress fra private helseaktører	1	2 369 961	199 304
Sum overføringer til fondet	1	107 533 707	108 058 955
Erstatningsutbetalinger	2	-66 050 941	-58 774 437
Dekning av driftsutgifter NPE	2	-29 303 174	-34 764 376
Dekning av driftsutgifter Helseklage	2	-9 163 000	-5 150 000
Annet	2	654 442	1 208 483
Sum overføringer fra fondet	2	-103 862 673	-97 480 330
Periodens resultat *		3 671 033	10 578 625
<i>Disponering:</i>			
Overføring av periodens resultat til fondskapital *		3 378 606	10 871 051

Periodens resultat er overført til opptjent fondskapital i balansen. Opptjent fondskapital beregnes ved å legge periodens resultat til opptjent fondskapital i foregående år.

* Tilleggsinformasjon for periodens resultat og overføring av periodens resultat til fondskapital

Differansen mellom periodens resultat og fondskapital per 31.12 skyldes kontantinnbetalinger fra 2019 som ble resultatført i 2020. I 2019 ble to transaksjoner stående på interimskonto ved årsavslutningen, uten å bli hensyntatt i resultat og fondskapital. Den ene gjelder dobbeltbetalt fra kunde på 298 711 kroner, som ble tilbakebetalt til kunden i 2020. Den andre transaksjonen gjelder feilføring av nullstilling åpne poster på 6 285 kroner, som ble ompostert i 2020.

Tabell 4. Balanseoppstilling

Balanseoppstilling	Note	2020	2019
<i>Eiendeler:</i>			
Oppgjørskonto i Norges Bank		94 289 482	90 910 874
Sum eiendeler		94 289 482	90 910 874
<i>Fondskapital og forpliktelser:</i>			
Opptjent fondskapital		94 289 482	90 910 874
Sum fondskapital og forpliktelser		94 289 482	90 910 874

Tabell 5. Inntekter for regnskap 2020 forklares med noter

Note 1 Overføringer til fondet	2020	2019	Differanse
8481 Tilskudd fra privat helsetjeneste	106 668 799	108 393 005	-1 724 206
Tilbakeføring åpne poster per 31.12	-1 505 053	-2 029 507	524 454
Tilbakeføring IB i periode 00*	-	1 496 153	-1 496 153
Tilskudd fra private aktører	105 163 746	107 859 651	-2 695 905
8480 Regress	2 533 206	5 201 287	-2 668 081
Tilbakeføring åpne poster per 31.12	-163 245	-8 740 230	8 576 985
Tilbakeføring IB i periode 00*	-	3 738 247	3 738 247
Regress fra private aktører	2 369 961	199 304	2 170 657
Sum overføringer til fondet	107 533 707	108 058 955	-525 248

*Tilbakeføring av IB i periode 00 som gjelder 2019 er utført pga. korrigering av IB for 2018.

For både konto 8481 Tilskudd fra privat helsetjeneste og 8480 Regress vises en spesifisering av hvordan IB, åpne poster fra tidligere år og åpne poster per 31.12 er tatt hensyn til for å ivareta kravet om kontantprinsippet i årsregnskapet.

I 2020 hadde fondet samlede inntekter på 107,5 mill. kroner (se tabell 5). Inntektene består av innbetalt tilskudd fra aktører i privat helsetjeneste og regresskrav. Tilskudd fra private helseaktører har blitt redusert med 2,7 mill. kroner fra 2019 til 2020. Dette skyldes en reduksjon av innmeldte årsverk og lavere inntekter fra privat helsetjeneste i forbindelse med nedstenging av virksomheter under pandemien.

For 2020 har det vært en reduksjon i antall regresskrav fra 22 til 20 saker. Regressinntektene har økt med 2,2 mill. kroner sammenliknet med 2019. Det skyldes naturlige variasjoner med tilfang av saker, type saker og vedtakstidspunkt. Alle regresskrav blir overført til Statens innkrevingsentral (SI) for videre oppfølging og innkreving.

Tabell 6. Utgifter for regnskap 2020 forklares med noter

<i>Note 2 Overføringer fra fondet</i>	2020	2019	Differanse
<i>Erstatninger</i>	-66 050 941	-58 774 437	-7 276 504
<i>Dekning av driftsutgifter NPE</i>	-29 303 174	-34 764 376	5 461 202
<i>Dekning av driftsutgifter Helseklage</i>	-9 163 000	-5 150 000	-4 013 000
<i>Annet</i>	654 441	1 208 483	-554 042
<i>Sum overføringer fra fondet</i>	-103 862 674	-97 480 330	-6 382 345

Det er utbetalt til sammen 66,1 mill. kroner i erstatninger. Det er en økning på 7,3 mill. kroner sammenliknet med 2019. NPE har i 2020 ikke hatt noe vesentlig endring i mottatte og avsluttede saker sammenliknet med 2019.

Driftsutgiftene i NPE og i Helseklage er belastet fondet med utgangspunkt i en gjennomsnittspris for hvor mye det koster å behandle en sak, inkludert advokatutgifter.

Dekning av driftsutgifter for NPE viser en reduksjon mot 2019 på 5,5 mill. kroner.

På grunn av endret beregningsmetode og avregning av faktiske kostnader for 2019 ble det i 2020 tilbakeført 4,2 mill. kr. til fondet. Korrigert for dette viser sammenliknbare driftsutgifter NPE en økning på 3,1 mill. kroner. Økningen skyldes økte driftsutgifter til fordeling.

For Helseklage er det økte driftsutgifter på 4,0 mill. kroner fra 2019 til 2020.

Annet-posten fordeler seg mellom bank- og kortgebyr, øreavrunding og renteinntekter, se tabell.

Tabell 7. Annet-posten

Annet	2020	2019	Differanse
7770 Transaksjonskostnader (bank - og kortgebyr)	-2 442	-2 373	-69
7772 Øreavrunding	-7	326	-333
8050 Renteinntekt - konti utenfor konsernkontoordningene	541 339	1 202 293	-660 954
8051 Renteinntekter	102 552	21 749	80 804
Sum Annet	641 442	1 221 994	-580 552

Konto 7772 består hovedsakelig av automatiske øreavrundinger i forbindelse med fakturering.

I tillegg er det bokført poster under 100 kroner som enten er for mye eller for lite innbetalt på kunderskonto. Vi betaler ikke tilbake eller krever inn beløp under 100 kroner fordi vi har vurdert at det er for kostbart og tidkrevende. Statens Innkrevingsentral krever heller ikke inn beløp under 100 kroner av samme grunn.

Ved tapsføring benyttes konto 7830 Tap på fordringer/7831 Tap på fordringer regress. Disse kontoene kan kun benyttes når kravene i økonomireglementet kap 5.4 (pkt. 5.4.2.5, 5.4.3, 5.4.4, 5.4.5) er oppfylt. Privat helsetjeneste bruker Statens Innkrevingsentral til å følge opp krav som ikke ble betalt som forutsatt. Når det etter en grundig vurdering blir klart at det er lite sannsynlig at kravet blir gjort opp og at det foreligger et forventet tap, skal kravet føres ut av reskontro og regnskapet. Det er ikke gjort noe tapsføring i 2020.

Beløp på konto 8050 er renteinntekter betalt av Norges Bank ved årsslutt. Inntekter på konto 8051 er renter betalt av Statens Innkrevingsentral i forbindelse med inkassoordningen.

Året som har gått

Klar, ferdig, Smart!

I oktober 2020 gikk startskuddet for det som blir vårt største digitale løft. Navnet «Smart» er valgt fordi målet er å få til smartere måter å jobbe på, og på den måten få ned ventetiden for erstatningssøkerne.

Saksbehandlingssystemet Isak (basert på Public 360 fra TietoEVRY) skal oppgraderes til en ny versjon og standardiseres. Da kan vi bruke skybaserte løsninger og tjenester sammen med den nye versjonen av saksbehandlingssystemet. Dette løftet gjør at vi får mer moderne løsninger og kan automatisere mer.

- Det nye systemet påvirker alle som jobber i både Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten og Norsk pasientskadeerstatning. Vi må tilpasse rutiner og på noen områder kommer vi trolig til å samhandle på en annen måte enn i dag – målet er å jobbe enda smartere!

Det sier Gunnhild Weiseth, som er leder for IT-seksjonen hos NPE.

Elin Johnsen er også sentral i prosjektet som skal finne gode løsninger på dagens utfordringer med Isak. Hun er fagkoordinator for saksbehandlingen i NPE i prosjektet.



Gunnhild Weiseth



Elin Johnsen

- Min rolle er å være med og beskrive hvordan ulike prosesser fungerer i dagens system og hvordan vi ønsker at dette skal løses i det nye systemet. Til nå har jeg vært med på å kartlegge dagens prosesser for honorar til sakkyndige, advokatsalær, journalhonorarer, honorar til tolk/translator, utbetaling av erstatning og innkreving av egenandel, sier Elin.

Overgang fra Isak til ny standardisert løsning skal gjøre arbeidshverdagen vår enklere

Smart-prosjektet skal altså i gang med å innføre ny versjon av Public 360, men ikke alle behov dekkes i ny standardløsning. Derfor kommer det det i tillegg nye systemer eller tjenester på utsiden av Public 360, blant annet for privat helsetjeneste, økonomifunksjoner og sakkyndige.

- Jeg ble involvert i design og implementering av Isak i 2012. Vi fikk mange spesialtilpasninger, noe som er en risiko ved nye oppdateringer, for vi må da huske å tilpasse disse. I tillegg er det kostbart. Når vi nå skal løfte ut en del funksjoner, vil

systemet bli mindre «tungt» og vi vil forhåpentligvis unngå en del av tregheten i dagens system, sier Elin.

- Målet er at de nye løsningene skal være skyklare. En standardisert løsning som kjører på en skybasert driftsplattform, vil på flere områder gjøre virksomhetene mindre sårbare. Dette gjelder blant annet oppgraderinger av programvaren, driftsstabilitet, og ytelse. Standardløsninger i et sky-miljø gir også økt forutsigbarhet når det gjelder drifts- og forvaltningskostnader, sier Gunnhild.

Bedre tilpassede løsninger

- Isak har levd lenge og blitt stadig utvidet og tilpasset, noe som har vært bra for å løse arbeidsoppgaver, men har gått ut over fleksibiliteten. Det har også vært krevende å ivareta to ulike virksomheters behov innenfor rammene av en spesialutviklet løsning, påpeker Gunnhild.

- Ved å gå fra skreddersøm til «hyllevare» får vi bedre tilpassede løsninger for å få jobben gjort.

Strategi i praksis

NPEs strategi har som hovedmål å forenkle saksbehandlingen for å redusere tidsbruken. For alle ansatte, uansett fagområde, gjelder det å finne de gode grepene som sikrer en riktig balanse mellom kvalitet og tidsbruk.

Thorbjørn jobber i Team ekspres.



-Vi går gjennom alle søknadene som kommer inn, for å sørge for at sakene får riktig behandlingsforløp helt fra starten. Noen sender vi videre til de andre seksjonene, mens en god del saker behandler vi selv. Dette avhenger blant annet av hvor kompleks eller enkel saken er.

Det er stor forskjell på behovet for utredning hos en person som har fått en tannskade etter tannlegebesøk og en som har fått skader på grunn av forsinket diagnose og behandling av for eksempel kreft. Tidligere ble alle sakene lagt i den samme køen, mens vi nå sorterer sakene ut fra behovet for medisinsk og juridisk utredning. På den måten får vi gitt svar til en god del erstatningssøkere mye raskere enn før.

Siri er fagveileder i seksjon 3, som blant annet behandler tunge kreftsaker.

-I våre saker har erstatningssøker ofte en alvorlig diagnose og en lang sykehistorikk bak seg. I sånne saker tar det tid å innhente medisinske vurderinger og å utrede om en person har rett til erstatning eller ikke. Vi vet at det har stor betydning å få raskt svar fra oss. Derfor er vi aktive og tar ofte kontakt med erstatningssøker eller sakkyndig for å få avklart eventuelle spørsmål så raskt som mulig.

Vi har nettopp hatt et prosjekt hvor vi har testet ut å ikke sende ut sakkyndige vurderinger til kommentering, i saker der det går mot at erstatningssøker kan ha rett på erstatning. Dette ser vi reduserer saksbehandlingstiden og det blir nå hovedregelen i NPE.



Halvor jobber med HR og organisasjonsutvikling.



-Vi skal bruke kompetansen vår innovativt og løsningsorientert. Dette stiller større krav til rekrutteringsarbeidet enn bare å finne CVer med toppkarakterer. Vi ser også etter spesifikke egenskaper når vi rekrutterer. I tillegg til faglig kompetanse, søker vi etter folk med evner som gjør at de jobber raskt og effektivt.

Digital kompetanse er for eksempel noe som blir mer og mer viktig. Som en konsekvens av dette har vi rekruttert en del nyutdannede medarbeidere, da de i større grad har det som en naturlig del av sine ferdigheter. Vår erfaring er likevel at en jevn balanse mellom yngre og mer erfarne medarbeidere er en god miks, for å få god kvalitet på saksbehandlingen.

Aurora jobber både med å behandle pasientskadesaker og å utvikle gode digitale verktøy.

Aurora deltar i «Smart», som er et stort digitalt prosjekt som skal få på plass en ny versjon av saksbehandlingssystemet og tilrettelegge for skybaserte tjenester.

-I Smartprosjektet har vi hatt mange workshops der vi har bistått utviklere/konsulenter med å sette opp den nye saksbehandlingsflyten i ny versjon av saksbehandlingssystemet. Vi lager også testbeskrivelser for de ulike prosessene i det nye saksbehandlingssystemet. Testbeskrivelsene er viktig for å sørge for at systemet fungerer slik det er tenkt, og å avdekke eventuelle svakheter og mangler før det settes på lufta.



I tillegg til Smartprosjektet arbeider jeg sammen med IT med å videreutvikle funksjonene på Min side. Min side er en viktig brukerportal for kommunikasjonen mellom saksbehandler og erstatningsøker. Jeg deltar også i arbeidet med å se på hvilke digitale skjemaer vi kan gjøre enda mer brukervennlige for erstatningsøkerne.



NPE flytter til Majorstua

De rundt 160 medarbeiderne i Norsk pasientskadeerstatning flytter inn i nye lokaler om et knapt år og får adresse Middelthunsgate 29.

I ti år har vi behandlet erstatningskrav fra pasienter i Wergelandsveien 1-3 i Oslo. Fordi leieavtalen går ut i februar 2022, fikk vi bistand fra Statsbygg til å finne et nye lokaler. Kriteriene var å velge lokaler som utnytter plassen effektivt, er sentralt i Oslo og nær buss, trikk eller t-bane. Det er krav vi som statlig virksomhet har på oss.

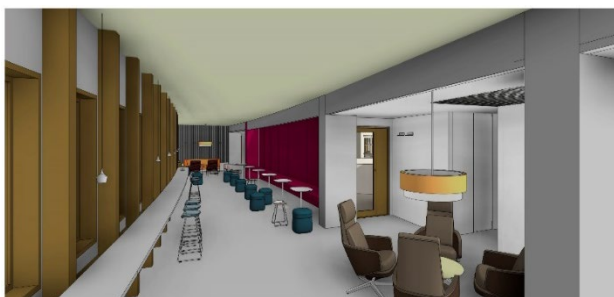
Og vinneren er ...

Etter at flere forskjellige lokaler har blitt vurdert, falt valget på bygget der blant annet Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) også holder til. Bygningen fra 1964 er delvis fredet.

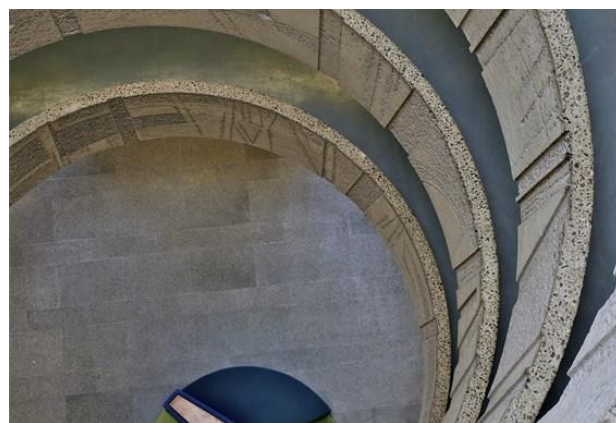
– Vi ser fram til å forme moderne kontorlokaler i et flott bygg med høy arkitektonisk kvalitet, sier direktør Rolf Gunnar Jørstad i NPE.

Bedre samhandling

Hvert år får rundt 2.100 personer erstatning etter feilbehandling og annen svikt i helsetjenesten. Et viktig mål er å redusere saksbehandlingstiden og dermed ventetiden for erstatningssøkerne ved å forenkle måten det jobbes på. NPEs medarbeidere flytter ut av tradisjonelle cellekontor og inn i en åpen kontorløsning.



Ut av cellekontor og inn i en åpen kontorløsning (skisse fra Lerche arkitekter)



Fasadene og trapperommet på NPEs nye kontorlokaler er fredet. Arkitekt: Knut Enger og Frithjof Lykke-Enger

- Alle blir samlet på et plan med langt færre vegger og dører. Det gir oss bedre muligheter til å samhandle på tvers til gode for alle erstatningssøkerne vi jobber for, sier Jørstad.

Nye lokaler innebærer også at NPE kutter driftskostnadene kraftig. Lokalene på Majorstua er bare halvparten så store som de gamle. Det vil bety at både leieutgifter og strømgregning reduseres betraktelig.

- Med kun halvparten av plassen til rådighet er det nødvendig å se på nye løsninger for arbeidsplassene. Det gir også muligheter nåværende lokaler ikke gir oss. I dette arbeidet er det viktig å involvere de ansatte, sier Mårten Landgraff, som leder flyttestrekket.

Arbeidet med arealutforming, møblering og materialvalg vil utføres i samarbeid med Lerche arkitekter. NPE flytter til de nye lokalene i begynnelsen av 2022.



Prosjektleder Mårten Landgraff

Koronavaksinen - samarbeid med Danmark og Sverige

De nordiske landene deler erfaring og kunnskap om erstatningskravene etter koronavaksinen. Det er opprettet et forum med fagpersoner fra de tre landene.

I november tok den danske pasientskadeordningen initiativet til et samarbeid mellom Norge, Danmark og Sverige for å utveksle erfaringer og kunnskap relevant for behandlingen av erstatningskrav etter koronavaksinene.



Det ble utpekt egne kontaktpersoner med ansvar for å følge opp arbeidet. Virksomhetene vil utveksle erfaringer om blant annet:

- hvilke vaksiner som brukes i Norge, Danmark og Sverige
- antall vaksinerte
- antall søknader
- hvor mange får medhold eller avslag
- spesielle problemstillinger
- erfaringer fra andre land og vitenskapelige artikler

Andre relevante temaer vil være hvilken type krav vi kan forvente å få meldt:

- erstatning for forbigående og milde plager, som for eksempel feber og hodepine
- erstatning for plager som viser seg å være alvorlige bivirkninger ved vaksinen
- erstatning for plager som ikke har noe med vaksinen å gjøre



- God kunnskap om vaksinene og kjente bivirkninger er viktig for å behandle innkommede søknader på en rask og god måte. Vi vil selvsagt innhente kunnskap om dette fra norske fagmiljøer. I tillegg mener vi det er viktig å også utveksle kunnskap og erfaringer med erstatningsordningene i våre skandinaviske naboland, sier direktør Rolf Gunnar Jørstad.

Har krav på erstatning etter koronadødsfall på sykehjem

Eldre har rett til erstatning dersom de blir koronasmittet på sykehjem. I desember 2020 gav Norsk pasientskadeerstatning (NPE) for første gang erstatning til etterlatte etter et slikt dødsfall.

- Penger kan ikke erstatte tap av liv eller sorgen de etterlatte opplever. Det vi kan bidra med er å dekke utgifter de har i forbindelse med dødsfall der eldre har blitt smittet på institusjon, sier Rolf Gunnar Jørstad, direktør i NPE.

En rekke eldre beboere på kommunale institusjoner har blitt smittet av korona. Til nå har vel halvparten av dødsfallene i Norge skjedd på enten sykehjem eller omsorgshjem.

Hjørdis Rognås døde av korona

En av dem var Hjørdis Rognås fra Nord-Aurdal, som døde 24. mars etter å ha blitt smittet på omsorgsboligen der hun bodde.

NPE sa i desember 2020 ja til å gi 90-åringens etterlatte erstatning. Det betyr at gravferden og andre utgifter i forbindelse med dødsfallet ble dekket.



Rolf Gunnar Jørstad



Wenche Rognås sammen med sin mor Hjørdis. Foto: Privat

Wenche Rognås er datter av Hjørdis Rognås, og hun sendte søknad om pasientskadeerstatning til NPE etter morens død.

– Mor sovnet inn helt alene, og det gjør fortsatt vondt at vi ikke fikk tatt et ordentlig farvel. Det er krevende å starte en erstatningsprosess i en slik situasjon, når sorgen og savnet tynger. Men det var en lettelse å få beskjeden fra Norsk pasientskadeerstatning om at vi har krav på

erstatning. For familien ligger mye trøst i å vite at vi har vunnet frem med vår sak og dette er en symbolsk viktig seier, sier Wenche Rognås.

NPE kontakter kommunene

Kjennskapen til muligheten om å søke om erstatning med koronasmitte kan variere. Derfor sendte Jørstad brev til KS (kommunesektorens organisasjon) med informasjon om hvilke rettigheter de eldre på kommunale helse- og omsorgsinstitusjoner har.

Beboere og/eller etterlatte ved dødsfall har ifølge pasientskadeloven krav på erstatning dersom det er sannsynlig at smitten oppsto på institusjonen. Dette omfatter også beboere i privat pleie der driften

dekkes over kommunale budsjetter og tildeling av plasser er likestilt med øvrige kommunale institusjoner.

Gi informasjon!

- Jeg oppfordrer helsepersonell som er i kontakt med pårørende og etterlatte om å informere om muligheten til å søke erstatning fra NPE etter koronasmitte på sykehjem. Vi vil strekke oss langt for å behandle disse sakene så raskt som mulig, sier Jørstad.

Erstatningen vil dekke ekstra utgifter beboere har hatt på grunn av smitten og sykdomsperioden. Ved dødsfall dekkes typisk utgifter i forbindelse med gravferden, noe som ofte kan koste rundt 50 000 kroner.

Jobben min

Det jobber rundt 160 medarbeidere i NPE. Det er fagfolk innen blant annet saksbehandling, juss, IT, kommunikasjon, økonomi og ledelse. Vi legger stor vekt på kvalitet og faglig ekspertise. Erstatningssøkeren skal være viktigst i alle ledd i behandlingen av erstatningskrav.

«Jeg jobber med ansvarsutredning og skal finne ut om det har oppstått en pasientskade som skyldes svikt i behandlingen og om pasienten skal få erstatning. Det er nesten som å være en etterforsker der jeg samler inn mest mulig dokumentasjon om hva som har skjedd og får en helhetlig oversikt.»

Viktige brikker er blant annet å innhente relevante journaldokumenter, være i dialog med erstatningssøkeren og koble inn uavhengige sakkyndige som foretar medisinske vurderinger. Jeg er heldig som får utrede saker, og bidra til forsoning og økonomisk kompensasjon.»

Linnea, saksbehandler



«Jeg tar avgjørelser i sammensatte saker som kan være av stor betydning for personer i en tung fase av livet. Da er det viktig at de blir hørt og tatt på alvor. Enhver erstatningssøker har sin unike opplevelse fra helsevesenet, og sin helt egen forutsetning for å sette seg inn i saken.»

For meg er det viktig at erstatningssøkerne får en reell mulighet til å fremme sitt syn. Jeg jobber derfor hele tiden med å bli enda bedre på å kommunisere tydelig, og å forklare blant annet avslag på en forståelig måte. Det fortjener alle som mener å ha blitt utsatt for en behandlingssvikt.»

Niklas, saksbehandler

«Jeg er jurist og får masse interessante utfordringer innenfor et område med både juss og medisin.

Noe av det beste med jobben er at dagene er varierte fordi jeg gjør så mye forskjellig. Jeg lærer opp saksbehandlerne og skriver fagnotater som skal hjelpe dem i arbeidet. Jeg er også med på å forbedre regelverket og avklare prinsipielle juridiske spørsmål.



En overordnet oppgave er å sikre at like saker behandles likt, og at vi utbetaler riktig erstatning. Erstatningssøkerne skal føle seg trygge på at vi tar riktige avgjørelser.»

Trude, juridisk fagrådgiver



«Jeg jobber med å lage gode digitale tjenester som gjør det enklere for folk å søke erstatning. Tidligere hadde vi et tungvint system hvor dokumenter i hovedsak ble sendt med vanlig post. Nå kan erstatningssøkere følge saken sin fra start til slutt i den digitale løsningen «Min Side».

For tiden bidrar jeg som delprosjektleder i vårt største digitaliseringsprosjekt noensinne. Prosjektet skal levere nye løsninger for å sørge for enda bedre og raskere oppfølging av våre erstatningssøkere.

*Dagene består av mye møtevirksomhet, koordinering og planlegging av prosjektets leveranser. Det er spennende å jobbe tverrfaglig med et team bestående av dyktige kolleger, som alle jobber mot samme mål.» **Christopher, IT***

«Det kan være vanskelig å ta det første skrittet og klage på behandlingen en fikk som pasient. Jeg jobber på servicesenteret og er ofte den første erstatningssøkere tar kontakt med.

Jeg svarer på spørsmål på telefon og e-post og hjelper til med å løse floker i søknadsprosessen. Noen sliter med å fylle ut søknadsskjemaer, andre lurer på hvorfor det tar tid å få svar på om de får erstatning.

Jeg har selv helsefaglig bakgrunn og liker å prate med folk. Det er to gode egenskaper for å kunne gjøre en god jobb som jeg stortrives i!»

Cecilie, Servicesenteret



«Jeg bidrar til at flest mulig får vite at de kan få erstatning når noe har gått galt. Mye av tiden går til å formidle viktig informasjon til aviser, radio, TV og sosiale medier om hvilke rettigheter pasienter har.

Jeg er stolt over å være med på laget som gir erstatning til pasienter etter svikt i helsetjenesten.»

Øystein, kommunikasjonsjef

Møt en sakkyndig lege

Jeg kan reagere sterkt når det har gått skikkelig galt for pasienten. Da har jeg gått meg en tur for å bearbeide inntrykkene», sier Tone Gretland Valderhaug, sakkyndig spesialist for NPE

Hvordan jobber sakkyndige med pasientskadesaker? Møt en av dem, Tone Gretland Valderhaug, som har spesialkompetanse i diabetes, fedme og forebygging av hjertesykdommer. Hun har en doktorgrad i diabetes etter nyretransplantasjon, og arbeider som overlege ved endokrinologisk avdeling (indremedisin) ved Akershus universitetssykehus.



Tone Gretland Valderhaug har arbeidet som sakkyndig spesialist for NPE siden 2012.

- *Hva er en god dag for deg i jobben?*

- Jeg liker utfordringer. En god dag på jobb er når jeg finner løsninger eller kommer videre i en komplisert sak. Det er tilfredsstillende. Det er ikke alltid vurderingen vi sakkyndige gjør blir godt mottatt. Min hjertesak er å bli enda bedre på å kommunisere tydelig med pasienten.

- *Du møter ikke pasientene fysisk. Hvilket grunnlag har du da for å vurdere den behandlingen de har fått?*

- De fleste problemstillingene er kjent fra praksis i klinikken. Jeg møter ikke pasienten, men får et godt inntrykk gjennom journalnotatene. Vi har et medisinsk språk som er laget for at man skal kunne danne seg et bilde av pasientene, den behandlingen de har fått og komplikasjonene som har oppstått. Det å beskrive og rapportere om pasientene er vi trent i helt fra medisinstudiet.

- *Lege og pasient er ikke alltid enige om hva som har skjedd. Hvordan fanger du opp erstatningssøkers versjon av saken?*

- Jeg leser alltid pasientens kommentarer og tar det med i vurderingen. Det er ikke alltid samsvar mellom det og det som står i pasientens journal. I noen tilfeller er journalen ikke komplett. Det er mye som pågår i et rom som ikke nødvendigvis står i journal. Men vi vurderer både behandler og pasientens versjon, det er et viktig prinsipp.

- *Hva er det mest utfordrende ved jobben?*

- Når saken har havnet i NPE er det jo alltid noe som har sviktet. Pasienten kan ha hatt forventninger som ikke er møtt, eller livet ble annerledes da sykdommen intr traff. Selv om noe har sviktet i behandlingen, er det ikke sikkert at svikten har forårsaket pasientens symptomer. Det er dette vi prøver å finne ut av og formidle på best mulig måte.

- *Hva er den viktigste læringen fra pasientskadesakene?*

- En ting som går igjen er svikt i kommunikasjonen mellom behandler og pasienten. Det kan være faglig gode vurderinger, men ofte kan det legen sier og det pasienten oppfatter, være to forskjellige ting.

- I tillegg kan viktig informasjon gå tapt når pasientene sendes mellom avdelinger eller ulike institusjoner. Det handler om rapportering og internkommunikasjonen i helsetjenesten. Det å jobbe som sakkyndig er ikke alltid enkelt, men det er lærerikt i jobben som lege og jeg tar med meg mye kunnskap tilbake til min egen praksis. Dette kommer forhåpentlig pasientene mine til gode.

- *Noen hevder at sakkyndige leger er «i lomma» på NPE. Har du en kommentar til den påstanden?*

- Jeg kjenner meg ikke igjen i det. Vi har kontakt med saksbehandlerne og hjelper dem med å forstå saken rent medisinsk. I kompliserte saker vil det ofte være flere sakkyndige involvert og det kan være faglige uenigheter mellom ulike sakkyndige spesialister. Dette er helt uavhengig av NPE.

- Jeg har i disse åtte årene aldri opplevd at noen i NPE prøver å påvirke meg til å være verken streng eller mild i den sakkyndige vurderingen. Det er NPE som avgjør om pasienten får erstatning eller ikke, mens vi skal gi vår faglige vurdering av de medisinske forholdene i saken.

- *Hva gir denne jobben deg?*

- Det er først og fremst en helhetlig forståelse av hva som kan gå galt. Som sakkyndig får du tilgang til en lang sykehistorie og all relevant informasjon fra flere behandlingssteder. Dette gir en bedre forståelse av pasientens sykdomsforløp.

- Jeg kjenner igjen mange av problemstillingene i praksis på klinikken, så personlig gir det meg mye. Du blir årvåken på en helt annen måte. Du har mulighet til å være i forkant og tenke: «Hva kan gå galt her?». Jeg tenker at det å jobbe som sakkyndig vil være nyttig for mange leger, og at det kommer pasientene til gode på sikt.

Nedstengt, men åpen

12. mars 2020 kom regjeringen med sine tiltak mot korona - og alle ansatte i NPE ble sendt hjem.

Etter kort tid kjente de fleste savnet av det fellesskapet vi normalt har på kontoret. Som i mange andre bedrifter måtte vi tenke på hvordan vi kunne bruke digitale løsninger, når vi ikke fikk møtes fysisk.

En ansatt fikk den lyse idéen å ha en stafett på intranettet, der alle delte et bilde, med en kommentar om hvordan de hadde det på hjemmekontoret. Stafett-pinnen ble hver dag sendt videre til en kollega.

Frøy Høverstad leder en seksjon med ni medarbeidere, som hovedsakelig har jobbet hjemmefra i snart et år.

-Medarbeiderne har vist stor omstillingsevne og løst oppgavene på en god måte i denne spesielle perioden. Vi har hatt hyppige digitale morgenmøter og lav terskel for å skype hverandre. Men det er klart vi savner det sosiale fellesskapet når vi ikke kan treffes fysisk, sier Høverstad.

Frøy: -Alt i alt har det gått overraskende bra å jobbe hjemmefra!



Frøy Høverstad



John Janderberg

John Janderberg er byggforvalter og anskaffelseskoordinator. Han har tidvis vært på kontoret på grunn av oppgaver som krever at han er fysisk i bygget, men i hovedsak har også han jobbet på hjemmekontor.

John: -Jeg er heldig som hadde en «man cave» på loftet fra før. Dette lydisolerte og nøyte innredede rommet blir flittig brukt til digitale møter. Ellers er det en del kontorfellesskap i stuen.

Gjennom intranettstafetten har vi fått innblikk i mange kreative kontorløsninger i stuer, kjøkken, på soverom og vaskerom. Det viktigste har likevel vært å se kollegaene, også de du ikke har møter med, og få et lite inntrykk av hvordan folk har det.

I virksomheten har vi også lagt vekt på å gi jevnlig statusoppdateringer på intranettet om hvordan statlige og kommunale koronatiltak treffer arbeidshverdagen. Vi har hatt søkelys på fjernledelse som tematikk blant lederne, har avholdt digital juleavslutning og gjennomført quizer. Vi opprettholder god kontakt og godt arbeidsmiljø i en tid der vi har vært «nedstengt, men åpen».